



# Nordre Land kommune

Ekte landsbyliv og levende grender med åpenhet, nærhet og skaperglede

ÅRSRAPPORT 2013



Foto: Inger Toril Holte Breien

DOKKA KULTURSTASJON

## INNHold

Forord.....	3
1 Rådmannens innledning.....	3
2 Oppsummering.....	7
2.1 Måloppnåelse.....	7
2.2 Sykefravær .....	9
2.3 Økonomi.....	9
3 Årsrapport fra enhetene .....	11
3.1 sentraladministrasjonen .....	11
3.2 Dokka barneskole .....	12
3.3 Torpa barne- og ungdomsskole.....	13
3.4 Dokka ungdomsskole .....	14
3.5 Læringssenteret .....	15
3.6 Torpa barnehage .....	15
3.7 Dokka barnehage .....	16
3.8 Nordsinni barnehage.....	17
3.9 Kultur.....	18
3.10 NAV .....	19
3.11 Kulturskolen .....	20
3.12 Familie og helse.....	20
3.13 Omsorg og rehabilitering .....	24
3.14 Teknisk drift og eiendom.....	25
3.15 Plan og næring .....	26
4 Investeringer 2013 .....	28
5 Finans .....	56
6 Folkehelsearbeidet i Nordre Land.....	57
7 Rapportering på politiske vedtak .....	58

## FORORD

Årsrapporten inneholder en samlet rapportering fra enheter og administrasjonen, med kommentarer til måloppnåelse i forhold til styringskortene (vedlegg), sykefravær og økonomi. I tillegg rapporteres det på alle fjorårets investeringsprosjekter med, utdypende informasjon både når det gjelder fremdrift og økonomi der det er nødvendig, samt rapportering på finans med alternative plasseringer og gjeld. Årsrapporten inneholder også rapportering på politiske vedtak gjort i 2013 og fra tidligere år som ikke er ferdigstilt.

## 1 RÅDMANNENS INNLEDNING

Rådmannens oppsummering av året 2013 i Nordre Land kommune;

- God økonomisk kontroll i enhetene og administrasjonen
- Videreføring av et høyt tjenestenivå
- Lean er tatt i bruk i stadig flere enheter og avdelinger
- Internkontrollprosjektet er startet opp
- Samhandlingsreformen preger helse- og omsorgssiden
- Flommen 22. mai, og reparasjonsarbeidene
- Brukerundersøkelser med gode resultater
- Åpning av to nye avdelinger i Furulund barnehage
- Landsbyfest
- Konsert i Lokstallen med Jonas Fjeld

### Økonomi

Regnskapsresultatet for 2013 viser et mindreforbruk på kr 3,395 mill., og dette er bedre enn det budsjetterte nullresultatet.

Netto driftsresultat imidlertid, som er det viktigste økonomiske nøkkeltallet for en kommunen, endte på kr - 9,8 mill. eller – 1,86 % av driftsinntektene. Dette er kr 5,9 mill. bedre enn budsjettert, men likevel langt unna Fylkesmannens anbefalinger på 3-5 %. Et negativt netto driftsresultat synliggjør at kommunen har større utgifter enn inntekter, når finanstransaksjonene også er inkludert.

Regnskapsresultatet, eller "bunnlinjen" som den kan kalles, viser likevel et mindreforbruk, av den enkle grunn at det brukes oppsparte midler inn i driften. Nordre Land kommune er nede på et kritisk nivå når det gjelder frie fondsmidler, og det vil ikke være verken mulig eller tilrådelig å videreføre denne bruken av fondsmidler.

Rådmannen vil fremheve følgende punkter vedr økonomien i 2013:

- Nøktern styring innenfor stramme rammer gav tilnærmet nullresultat (merforbruk på ca. kr 77.000,-) innenfor den styrbare delen av enhetene og administrasjonen.
- Innenfor samhandlingsreformen isolert, ble det et merforbruk på kr 1,8 mill. på grunn av økt sykehusbehandling (kr 1,1 mill.) og flere overliggerdøgn på sykehus (kr 0,7 mill.).
- Pensjon kom positiv ut som følge av at avsetningen av fjorårets premieavvik dekket det meste av årets utgiftsføring.
- Skatt og rammetilskudd ble noe lavere enn budsjettet som følge av nedgang i antall innbyggere.
- God avkastning på alternative plasseringer som følge av et godt år på børsen ga merinntekter, og lavere renteutgifter ga et mindreforbruk på renteområdet.

2013 har vært et år preget av god økonomisk styring og kontroll i enhetene. Vedtatte rammer er overholdt, og det som foreligger av brukerundersøkelser viser at det gis gode tjenester.

De økonomiske nøkkeltallene viser at Nordre Land kommune har et stadig større behov for å bygge opp et "overskudd", dvs. å både budsjettere med og kunne regnskapsføre et positivt netto driftsresultat. Dette for å kunne bygge opp fondskapitalen for å øke egenfinansieringen av investeringer, samt å skape grunnlag for å investere i utvikling av tjenestene også i fremtiden.

2013 var nok et aktivt investeringsår. Merarbeidet etter flommen 22. mai gjorde at flere prosjekter i regi av Teknisk drift og eiendom ble utsatt for å kunne ha fokus på utbedringer etter flommen. Likevel er det sikret en god gjennomføring av de planlagte investeringsprosjektene. Det største enkeltprosjektet i 2013 var utvidelsen av Furulund barnehage, som ble åpnet til et nytt barnehageår i august.

*Noen fotos fra Furulund barnehage:*



## Brukerundersøkelser

I 2013 har det vært gjennomført brukerundersøkelser for biblioteket, helsestasjon, ergo- og fysioterapitjenesten, skolefritidsordningen (SFO) på Dokka og i Torpa og psykiske helsetjenester. Brukerundersøkelsene viser gode resultater sammenlignet med landsgjennomsnittet for de aller fleste tjenestene, og resultatene er forbedret sammenlignet med tidligere års undersøkelser på de fleste områdene.

## Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen trådte i kraft i 1. januar 2012, og med den fikk kommunen flere nye lovfestede oppgaver knyttet til pasientforløpet. 2012 ble et utprøvningsår for både stat og kommune, og i Nordre Land var det særlig enhetene Omsorg og rehabilitering og Familie og helse som opplevde stor økning i både arbeidsoppgaver og kompleksiteten i oppgavene. Denne utviklingen har fortsatt også i 2013. Familie og helse merker økt pågang inne ergo- og fysioterapitjenesten med tilrettelegging og forebyggende oppgaver. Enheten omsorg og rehabilitering har hatt store utfordringen med et vedvarende overbelegg på både institusjon og i omsorgsboliger. I gjennomsnitt hadde enheten 7 personer på overbelegg gjennom hele 2013. Dette har vært godt håndtert. Regnskapet viser at det ble brukt nesten kr 1,8 mill. mer på kommunal medfinansiering av sykehusbehandling og overliggerdøgn på sykehus, enn det som budsjettet la opp til. Budsjettet var basert på erfaringstall fra 2012, og dette viser den store utgiftsveksten innenfor området.

## Ekte Landsbyliv

Bolystprosjektet «Ekte landsbyliv» arrangerte i 2013 den tredje Landsbykonferansen med temaet «Der mennesker møtes skapes verdier». Dette ble et vellykket arrangement med 150 deltagere fra fjern og nær.

Sommeren var strålende og Landsbyen Dokka, med Landsbymarkedene i spissen, fikk mye positiv medieomtale. Det ble arrangert tidenes første Landsbyfest 16.-18. august. Dette var et nytt arrangement som ble godt tatt i mot av både kommunens innbyggere og tilreisende,

*Foto: Folkelivet under Landsbyfesten, Stabækk Foto.*



14. september var det offisiell åpning av Lokverkstedet som kulturarena med Jonas Fjeld konsert. Konserten var utsolgt, og det kan konkluderes med at Lokverkstedet kan bli en spennende og original scene.

*Foto: Jonas Fjeld med band i Lokverkstedet.*



### **Næringsutvikling og regionalt samarbeid**

I 2013 ble det gitt tilskudd til 9 søknader fra næringsfondet (inkl. næringshagen og Dokkadelta) og 10 søknader fra DA-midlene. Nordre Land kommune leide av tre kontorer i Næringshagen 2013. Disse kontorene kan etablerere som henvender seg til kommunen få bruke i en oppstartsfase. Når det gjelder bruken har den vært liten, da de som har vært i kontakt med kommunens næringsrådgivere ikke har hatt behov for kontor.

Planprosessen for strategisk nærings- og utviklingsplan (SNU) ble gjennomført i 2013. I planprosessen ble det gjennomført og gitt innspill fra 35 bedrifter gjennom bedriftsbesøk. SNU har vært tema i Landsbyråd, Bedriftsfrokost i Næringshagen og et åpent møte i juni 2013. Planen ble vedtatt i første kommunestyremøte i 2014.

I 2013 har det vært utredet en rekke forstudier for utvidet regionalt samarbeid. Disse har ved flere anledninger vært behandlet i kommunestyret. Den endelige saken om et eventuelt utvidet interkommunalt samarbeid var ikke ferdigstilt ved årsskiftet.

## 2 OPPSUMMERING

### 2.1 MÅLOPPNÅELSE

#### **Brukerundersøkelser:**

Det er i 2013 gjennomført fem brukerundersøkelser. Oppsummert viser hovedtrekkene i brukerundersøkelsene gode resultater sammenlignet med landsgjennomsnittet og sammenlignet med tidligere års undersøkelse.

Brukerundersøkelsen for biblioteket viser gode resultater sammenlignet med landsgjennomsnittet for de aller fleste spørsmål som omhandler service, brukermedvirkning og tilgjengelighet. På spørsmål som omhandler utlånstilbud/utvalg er det tilnærmet lik tilfredshet som landsgjennomsnittet. For bøker og tidsskrifter/aviser på annet språk er det derimot en del dårligere resultat sammenlignet med landsgjennomsnittet. Brukerne er i relativt stor grad fornøyd med bibliotekets lokaler, med det er noe lavere tilfredshet knyttet til muligheten for bruk av egen pc, forestillinger/arrangementer/aktiviteter, som et sted å møte andre og mulighet for kurs og læring. Hva er resultatene satt opp mot målene i styringskortet?

Brukerundersøkelsen på helsestasjonen viser resultater som ligger litt lavere enn gjennomsnittet for landet på de fleste spørsmålene, men er i tråd med målene i styringskortet. Svarprosenten er lav (16) og differansen er i de fleste tilfeller kun tidels poeng, noe som til sammen gjør at resultatene må tolkes med varsomhet. Noen forbedringsområder peker seg trolig ut; På spørsmålene om informasjon/veiledning om amming (4,5) og om mulighet til å påvirke hvilken type oppfølging du skal få (5,0) er avviket på - 0,3 prosentpoeng sammenlignet med landsgjennomsnittet. Det er også enkelte spørsmål knyttet til tilgjengelighet; «muligheten til å få avtaler utenom de faste konsultasjonene», «tiden som er satt av til deg når du er på helsestasjonen» og «åpningstidene til helsestasjonen» som har noe bedre resultater enn gjennomsnittet for landet.

Sammenlignet med resultatene fra 2010 ser vi en forbedring på de aller fleste spørsmålene, der «muligheten til å påvirke hvilken type oppfølging du skal ha», «støtte for de valg du tar på vegne av ditt barns ve og vel» og «muligheten til å få avtaler utenom de faste konsultasjonene» er de spørsmålene med størst forbedring. Det er også god forbedring for spørsmål om informasjon og veiledning, pålitelighet og kompetanse og brukermedvirkning. To spørsmål som får vesentlig lavere resultater enn i 2010 er om «de ansatte tar dine spørsmål på alvor»<sup>2</sup> og «møter du i hovedsak det samme personalet på helsestasjonen hver gang?».

Brukerundersøkelse ergo- og fysioterapitjenesten: Totalt snitt for undersøkelsen er 5,4, som er det samme som for landsgjennomsnittet og på linje med eller bedre enn målene i styringskortene. Sammenlignet med gjennomsnittet for landet er resultatene for Nordre Land bedre eller tilnærmet lik for hoveddelen av spørsmålene. Sammenlignet med resultatene fra 2010 er også resultatene bedre på de aller fleste spørsmål. Det er spesielt i forbindelse med kategoriene «*resultat for brukeren*» og «*Informasjon*» at vi kan se stor grad av tilfredshet både sammenlignet med landsgjennomsnittet og resultatene fra 2010. Det er dessverre noe lavere tilfredshet knyttet til om brukerne «*får tjenesten på det stedet de ønsker*» sammenlignet med landsgjennomsnittet og resultatene fra 2010. Sammenlignet med 2010 har det blitt større tilfredshet med «*kvaliteten på lokalene*», og kommunen ligger nå på nivå med gjennomsnittet for landet. Det er noe lavere tilfredshet med «*utstyret i lokalene*», «*samordning*» og om brukernes behov blir ivarettatt i individuell plan sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Brukerundersøkelsen for SFO: Målene for SFO i styringskortene omhandler trivselen til barnet og tilfredshet med SFO samlet sett. For begge målene er det måloppnåelse og forbedring siden 2010. Innenfor de aller fleste spørsmålene viser resultatene at brukerne er mer fornøyd med tilbudet i Nordre Land kommune sammenlignet med gjennomsnittet for Norge. Det er kun ett spørsmål som har vesentlig lavere resultat

sammenlignet med landet, og det gjelder åpningstiden i ferier og undervisningsfrie dager<sup>1</sup>. Det er også noe lavere tilfredshet knyttet til pris pr måned<sup>2</sup>, men dette er kun 0,1 poeng lavere.

Sammenlignet med resultatene fra 2010 ser man at resultatet er det samme eller bedre for alle spørsmål bortsett fra de to nevnte i tillegg til tilfredshet med fleksibilitet/mulighet for variert oppholdstid. På dette spørsmålet var det svært gode resultater i 2010, og vi ser at kommunen likevel ligger godt an sammenlignet med landsgjennomsnittet. Undersøkelsen viser gode resultater knyttet til trivsel, brukermedvirkning, respektfull behandling, informasjon og fysisk miljø. Det er svært gledelig at foreldre og foresatte er så godt fornøyde med skolefritidsordningen i Nordre Land kommune.

Resultatene fra brukerundersøkelsen innen psykiske helsetjenester viser at brukerne av psykiske helsetjenester i Nordre Land kommune er svært fornøyde med tjenesten. Den gjennomsnittlige tilfredsheten er bedre eller lik landsgjennomsnittet for alle spørsmål bortsett fra spørsmålet om «møtestedet med de ansatte passer for fortrolige samtaler». Der er resultatet 3,6 på en 4 delt skala med 4 som topp. Så resultatet er likevel godt og viser forbedring siden 2010.

### Skoleresultater:

#### Nasjonale prøver:

	5.trinn			8.trinn			9.trinn		
	N.Land	Oppland	Landet	N.Land	Oppland	Landet	N.Land	Oppland	Landet
Engelsk	2,0	1,9	2,0	2,8	2,8	3,0			
Lesing	2,0	1,9	2,0	2,9	3,0	3,1	3,2	3,4	3,4
Regning	1,8	1,9	2,0	2,8	3,0	3,1	3,2	3,3	3,4
	Resultatene regnes ut i 3 mestringsnivåer for 5.trinn. Det må være en forskjell på 0,2 eller mer for at en forskjell er vesentlig når vi sammenlikner med fylket/ landet.			Resultatene regnes ut i 5 mestringsnivåer for 8. og 9.trinn. Det må være en forskjell i resultater på 0,3 eller mer for at en forskjell er vesentlig når vi sammenlikner med fylket/landet.					

Høsten 2013 viser gode resultater på nasjonale prøver i lesing og engelsk for 5.trinn. Snittresultatene til Nordre Land ligger på nivå som for fylket og landet.

For 8.trinn viser snittresultatene fra årets nasjonale prøver at Nordre Land ligger tett på resultatene for fylket i engelsk og lesing. Resultatene for 9.trinn ligger også innenfor snittet for fylket. Spesielt positivt for 9. trinn er at de viser en god utvikling fra 8. trinn.

#### Grunnskolepoeng:

	<u>2011/12</u>	<u>2012/13</u>	<u>Fylket 12/13</u>	<u>Landet 12/13</u>
<u>Grunnskolepoeng, gjennomsnitt</u>	<u>37,1</u>	<u>36,1</u>	<u>39,6</u>	<u>40,1</u>

Nordre Lands resultater på grunnskolepoeng har ligger for lavt de siste årene, sammenliknet både med fylket



og lander for øvrig. Årsaker til lave resultater er sammensatt og komplekst. Kompetansehevende tiltak og skoleutvikling har spesielt fokus på at vi skal arbeide med for å heve alle elevers læringsutbytte.

### Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen gjennomføres høsthalvåret. På grunn av forsinkelser hos Utdanningsdirektoratet er resultatene for kommunen samlet sett ikke klare. Foreløpige tall per skole viser imidlertid fortsatt god trivsel i skolen i Nordre Land.

## 2.2 SYKEFRAVÆR

Sykefraværet i 2013 var på totalt 9,9 %; 2,1 % korttidsfravær og 7,8 % langtidsfravær. Sykefraværet har økt litt, med 0,3 prosentpoeng fra 2012 til 2013, men ligger fortsatt lavere enn det gjorde i 2009. Det er korttidsfraværet som har økt sammenlignet med fjoråret.

Antall ansatte som har sluttet med uførepensjon i hele organisasjonen er 10 personer i 2013, i alderen 46 – 65 år. 4 personer har redusert stillingen sin på grunn av uførhet. Å redusere stillingen kombinert med delvis uførepensjon kan være en god løsning for ansatte med helsebegrensninger for å kunne stå lenger i arbeid. 4 medarbeidere er omplassert til andre stillinger på grunn av helsebegrensninger. 8 ansatte gikk av med avtalefestet pensjon og 7 ansatte med alderpensjon.

For øvrig følger HMS arbeidet og oppfølging av syke medarbeidere de samme gode rutinene som tidligere, og kommunen får tilbakemelding fra NAV om at organisasjonen utmerker seg når det gjelder tilrettelegging for ansatte med helsebegrensninger.

Årsakene til sykefraværet er ofte sammensatt og en kombinasjon av flere faktorer både i jobb og familie. Dette betyr at mye ligger utenfor arbeidsgivers tilretteleggingsområde.

Nordre Land kommune kjører medarbeiderundersøkelser annet hvert år; forrige undersøkelse ble gjennomført våren 2012. Resultatene da var positive og gav uttrykk for at medarbeidertilfredsheten i kommunen er god og stabil, og at Nordre Land kommune er en arbeidsplass der medarbeiderne trives.

## 2.3 ØKONOMI

Nordre Land kommune legger frem et regnskapsmessig resultat for 2013 med et mindreforbruk på kr 3,395 mill. Resultatet for både 2012 og 2011 var balanse etter forskriftsmessige strykninger av budsjetterte avsetninger. I 2012 var resultatet før strykninger – 2,86 mill. og i 2011 - 47.000,-.

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomiske balansen i en kommune. Netto driftsresultat ble kr – 9,8 mill. i 2013 og utgjorde – 1,86 % av kommunens driftsinntekter. Gjennomsnittet for landet u/Oslo var i 2013 2,4 %, mens kommunene i Oppland hadde et gjennomsnitt på 1,5 %. Fylkesmannens anbefaling for å sikre en sunn kommuneøkonomi over tid, er et netto driftsresultat på minst 3 %.

Det var i 2013 budsjettert med et netto driftsresultat på – 3,2 %, så regnskapet viser et bedre netto driftsresultat enn budsjettert. Dette grunnet økte finansinntekter i form av økte renteinntekter og inntekter fra

alternative plasseringer på kr 2,5 mill. og lavere rente-/finansutgifter enn budsjettet på kr 1 mill.

De økonomiske nøkkeltallene viser at Nordre Land kommune har et stadig større behov for å bygge opp et "overskudd", dvs. å både budsjettere med og kunne regnskapsføre et positivt netto driftsresultat. Dette for å kunne bygge opp fondskapitalen for å øke egenfinansieringen av investeringer, samt å skape grunnlag for å investere i utvikling av tjenestene også i fremtiden.

Enhetene og administrasjonen, den såkalte "styrbare" delen av økonomien, gikk samlet sett med et merforbruk i 2013 på kr 77.000,-. Andre forhold i driften gikk med et merforbruk på kr 820.000,-. Dette er ufordelt lønnsnett, overføring til kirke/trossamfunn, skoleskyss m.m. Næringsområdet gikk med et merforbruk på kr 305.000,- og er knyttet til mindreinntekter på salg av konsesjonskraft. Pensjonsområdet totalt sett fikk et mindreforbruk på kr 2,9 mill. Netto renter og finans inklusiv utbytte, gevinst/tap finansielle plasseringer, avdrag fikk et mindreforbruk/merinntekt på kr 3,6 mill. Skatt og rammetilskudd inklusiv momskompensasjon, kompensasjonstilskudd m.m. hadde en mindreinntekt på kr 1,9 mill. Dette er i hovedsak knyttet til lavere rammetilskudd. Eiendomsskatt fra verker og bruk hadde en merinntekt på ca. 260.000,-.

### 3.1 SENTRALADMINISTRASJONEN

Eiendomsskattekontoret har bistått Sakkyndig nemnd i utvidelsen av eiendomsskatt i Nordre Land, fra å skrive ut eiendomsskatt kun på verker og bruk, til å skrive ut eiendomsskatt på alle faste eiendommer i hele kommunen. Dette prosjektet er i utgangspunktet finansiert med fondsmidler, men administrasjonen har brukt personellressurser utover det tidligere anslåtte. Dette har imidlertid ikke gitt utslag i økonomien, da disse ressursene har omdisponert ressurser fra andre arbeidsoppgaver.

Ekte Landsbyliv prosjektet er organisert under sentraladministrasjonen. Prosjektet har i 2013 arrangert den tredje Landsbykonferansen med temaet «Der mennesker møtes skapes verdier». Konferansen ble en suksess. Ekte Landsbyliv prosjektet stod også for arrangeringa av tidenes første Landsbyfest, også dette med stor suksess og folkeliv. På Dokka kulturstasjon ble åpnet 14. september med Jonas Fjeld konsert. Arrangementet hadde fulle hus.

Lean-arbeidet ligger under sentraladministrasjonen. I 2013 har det vært innføring i Fellestjenesten, Plan og næring, HR og lønn, Rådmannens ledergruppe, NAV og på Soltun. Det har vært oppfølging i Hjemmetjenesten, nye verdistrømsanalyser og 5S i alle avdelingene som startet opp i 2012. Det har også vært opplæring av to nye veiledere, som vil bidra til å bringe lean-arbeidet i Nordre Land kommune videre.

Rådmannen iverksatte høsten 2013 et eget internkontrollprosjekt for å få organisasjonen til å sette fokus på arbeidet med internkontroll. Prosjektet skal legge grunnlaget for god styring av virksomheten og bidra til å øke evnen til å nå vedtatte mål. Nordre Land kommune er en av sju kommuner i et nettverksprosjekt om egenkontroll i regi av Fylkesmannen i Oppland. Dette prosjektet startet i mai 2013 og sluttføres i mars 2014. Videre er Nordre Land kommune del av KS' nettverk for internkontroll. Nettverket hadde første samling i august 2013 og er tenkt som møteplass for å gi ny kunnskap, dele erfaringer og arbeid med forbedringer i forhold til internkontroll i egen kommune. Siste samling i nettverket er i mars 2014.

#### **Resultater i forhold til styringskort:**

Andel fakturaer betalt innenfor fristen har gått ned fra 2012 til 2013. Andelen/prosenten er selvsagt avhengig av telletidspunktet, men generelt må det sies at andelen i alle de siste fire år har vært for lav. For 2013 blir en av fire fakturaer betalt etter forfallsfristen.

Når det gjelder stedlig arbeidsgiverkontroll har Skatt Øst satt et måltall på kontroll på 5 %. Dette betyr at det skal gjennomføres arbeidsgiverkontroll hos arbeidsgivere som representerer til sammen 5 % av totalt sysselsatte i næringslivet i kommunen. De to siste årene har ikke kommunen klart å oppfylle Skatt Øst sine måltall.

Rådmannen vil i 2014 sette et stort fokus på å forbedre resultatene innenfor de kommenterte måltallene.

Sykefraværet i sentraladministrasjonen er lavt også i 2013. Korttidsfraværet var 1,4 % korttidsfravær og 1,5 % langtidsfravær. Fraværet er ikke arbeidsrelatert. Til sammenligning var fraværet i 2013 0,7 % korttidsfravær og 2,1 % langtidsfravær.

	Budsjett	Regnskap	Forbruk i %
Økonomistatus	30 814 528	30 109 649	97,71

**Rådmannens kommentar til økonomistatus:**

Sentraladministrasjonen oppnådde en mindretgift på ca. kr 700.000,- i 2013. Dette resultatet skyldes i hovedsak at kommunen fikk utbetalt legalpantet for Spåtind RA etter at Høyesterett gav Nordre Land kommune medhold i kommunens anke på tingrettens og lagmannsrettens dommer om samme tema.

### 3.2 DOKKA BARNESKOLE

Dokka barneskole har også i 2013 fortsatt de gode langsiktige prosessene. Dette gjelder økt fokus på lesing i alle fag gjennom kursing av personalet og lesekurs for elevgrupper, etterutdanning for alle ansatte i skoleverket, videreutdanning av lærere med utgangspunkt i skolens kompetanseplan/virksomhetsplan, og trivsel i skolen gjennom trivselslederprogrammet. Enheten fikk rett før jul bekreftet deltakelse i direktoratets veilederkorps. Dette vil drive skolens utvikling videre i nært samarbeid med skoleeier.

**Resultater i forhold til styringskort:**

Elevundersøkelsen ble høsten 2013 gjennomført på 6. og 7. trinn. Trivselen på skolen god. Foreldreundersøkelsen viste stor grad av fornøydhet. Høstens resultater på nasjonale prøver i lesing og engelsk var positive og ga et resultat med flere elever på nivå 3 enn på nivå 1. Resultatene i regning var i år noe svakere. I november ble brukerundersøkelsen for SFO gjennomført med et samlet snitt på 5 for alle spørsmål!

Fraværet blant personalet er nesten identisk med 2012. Første kvartal hadde høyt fravær (over 13 %), mens utover året hadde enheten særdeles lite fravær. Totalt opp fra 7,7 % i 2012 til 7,8 % i 2013. Langtidsfravær har gått ned til 5,7 %, mens korttidsfravær har gått opp til 2,1 %. Det gjøres tilpasninger ut fra den enkeltes behov slik at de kommer tilbake i så stor jobb som helsa tillater.

	Budsjett	Regnskap	Forbruk i %
Økonomistatus	22 620 500	23 658 273	104,59

**Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:**

Forbruksprosenten ble høy. Det kommer av høyere lønnsutbetalinger som følge av at skolen denne høsten kun hadde faglært personell. Høyt sykefravær i vinter/vår og dertil stort faglært vikarinneleie, samt tilhørende ekstrakostnader knyttet til pensjon og arbeidsgiveravgifter spiller også inn. Pensjonskostnadene var i år stipulert for lavt. Det har vært nødvendig med økt bemanning SFO, likeledes på 1.trinn. På grunn av lærer som gikk av med alderspensjon ved nyttår, har enheten hatt en ekstra lærer i arbeid denne høsten som overtok denne stillingen etter jul. Lønnsputten viste seg på langt nær ikke å dekke lønnsøkningen fra mai.

### 3.3 TORPA BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

Torpa barne- og ungdomsskole (TBUS) er i likhet med hele grunnskolen i Nordre Land, inne i en langsiktig utviklingsprosess der målet er å heve læringsresultater og opprettholde en skole der elevene trives. TBUS er inne i det siste året av samarbeidet med Høgskolen i Hedmark, og ser bl.a. at dette har bidratt til at betydningen av klasseledelse, relasjoner og vurdering for læring har fått økt fokus hos personalet på skolen. I tillegg jobbes det med utvikling av faglig kompetanse gjennom bl. a. Økt LæringsUtbytte (ØLU) og videreutdanning via Kompetanse for kvalitet.

Utviklingsarbeidet på TBUS vil bli fulgt opp av Veilederkorpset som skal bistå skolelederne i arbeidet med skoleutvikling gjennom skoleåret 2014-15 med utgangspunkt i nylig gjennomført Ståstedsanalyse. Veilederkorpset består av representanter fra Utdanningsdirektoratet og et knippe med erfarne skoleledere fra andre deler av landet. TBUS ser fram til samarbeidet med Veilederkorpset, og mener at deres mulighet til å se med «nye» øyne på skolens organisasjon, vil være positivt.

#### Resultater i forhold til styringskort:

Læringsresultat: Nasjonale prøver i lesing og engelsk på 5. trinn viser en positiv utvikling, og viser at en større andel av elevene presterer på nivå 2 og 3, mens andelen elever på nivå 1 går ned.

For 8. og 9. trinn ses noe av den samme utviklingen. Mest interessant for TBUS er å sammenlikne lokale resultater fra fjorårets 8. trinn til årets 9. trinn, og der har elevene i Torpa hatt en meget positiv utvikling både i lesing og regning!

Resultatene i regning på alle nivåer, viser at TBUS har en veg å gå for å heve resultatene, og det er naturlig at regning vil bli et satsingsområde framover.

Grunnskolepoeng på TBUS er fortsatt lave sett i forhold til fylkesnivå og nasjonalt nivå. Noe som til tross for dette er meget positivt, er at resultatene for jentene isolert, ligger de godt an i forhold til målsetting i styringskort. Den største utfordringen ligger i det å heve guttenes resultater.

Brukerundersøkelser: Resultater fra elevundersøkelsen kommer i starten på april.

SFO-undersøkelsen viser at de foresatte er godt fornøyd med tilbudet i Torpa, og resultatet ligger over snittet for landet. Når det gjelder trivsel, ligger SFO i Torpa på 5,1. Samlet snitt ligger på 4,7. Spørsmål som trekker ned samlet snitt, dreier seg først og fremst om åpningstid i skoleferier og om pris for tjenesten.

Torpa barne- og ungdomsskole har hatt et sykefravær på 5,8 % i 2013, fordelt på 1,6 % korttidsfravær og 4,2 % langtidsfravær. Det totale fraværet har gjennom hele året ligget lavt og innenfor målsettingen for enheten, bortsett fra første kvartal da TBUS hadde forholdsvis høgt langtidsfravær som stort sett var svangerskapsrelatert. Fraværet er lavt og ikke jobberelatert, derfor har det ikke vært behov for tiltak utover vanlig oppfølging ved sykefravær.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	17 781 212	19 264 255	108,34

#### Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Enheten har hatt et betydelig merforbruk i 2013. Dette skyldes flere forhold:

- Utfordringer som har oppstått gjennom året. (Nye elever med spesielle behov som ikke lar seg løse innenfor den ordinære rammen på trinnet.)
- Behov for noe høyere bemanning på SFO pga elever med særskilte behov.
- Høyere andel faglært personale gir høyere lønnsutgifter.
- Lønnsporten enheten er tildelt, dekker ikke hele lønnsøkningen fra mai.
- Internkjøp fra tilrettelagte tjenester var ikke tatt med i budsjettet vårt for 2013.

### 3.4 DOKKA UNGDOMSSKOLE

Dokka ungdomsskole har i 2013 skiftet ledelse, både rektor og inspektør er nye. De langsiktige prosessene er videreført, sånn som kompetanseheving av lærerne gjennom Høgskolen i Hedmark. Allikevel er det forsøkt satt i gang noen nye tiltak for å utvikle organisasjonen, spesielt gjennom bruk av møtetid og arbeidsgiverstyrt tid. Undervisningsdirektoratets veilederkorps som skolene er med på, understøtter og forsterker dette.

#### Resultater i forhold til styringskort:

Andelen som fikk spesialundervisning i skoleåret 2012-13 var høy, og det skyldtes helt spesielle forhold. Inneværende skoleår (2013-14) har andelen gått radikalt ned igjen.

Elevundersøkelsen er gjennomført høst 2013, men resultat foreligger ikke i Skoleporten enda. Foreldreundersøkelsen er gjennomført, men lav deltakelse gir ikke valide resultater.

Lave grunnskolepoeng henger sammen med andelen spesialundervisning.

Nasjonale prøver viser en signifikant forbedring fra 8. til 9. trinn i regning sammenlignet med landet. I lesing er utviklinga omtrent som for landsgjennomsnittet.

Korttidsfraværer i enheten er fortsatt lavt, og har vært det året igjennom. 1,8 % totalt. Langtidsfraværet har vært høyt året igjennom. Dette skyldes kronikere og alvorlige sykdomstilfeller som ikke er arbeidsrelatert. Langtidsfraværet for 2013 var på 11,9 % totalt. Det er lite arbeidsgiver kan gjøre av tiltak i forhold til langtidsfraværet i og med det ikke er jobbrelatert. Der det er mulig blir det gjort tilpasninger ut fra den enkeltes behov slik at de kan stå i jobb så mye helsa tillater. Det totale sykefraværet for 2013 var 13,8 %.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	15 207 508	15 164 053	99,71

#### Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Forbruksprosenten og de totale tallene ser bra ut. Det er dog verd å bemerke at på grunn av høyt sykefravær har enheten fått 1 mill. mer enn budsjettet i refusjoner sykepenger. Selv om vikarutgifter også har vært noe høyere, så har disse midlene vært med på å dekke opp for overforbruk på andre utgiftsposter, spesielt IKT. Det koster å drive en moderne skole, og regnskapsresultatet viser at rammene er under press.

### 3.5 LÆRINGSSENTERET

Enheten har i løpet av året gjennomgått noe omstrukturering. Det har vært en del utfordringer knyttet til dette, og enheten har fortsatt en vei å gå for å nå målet med å utnytte ressursene ved NLL på best mulig måte. Enheten har kommet i gang med språkpraksis – noe enheten har stor tro på i forhold til å få deltakere ut i praksis. Gjennom budsjettprosessen ble enheten tildelt relativt store kutt. Bl.a. ble det vedtatt at kursvirksomheten kuttet helt ut. Det ble i høst også vedtatt at kommunen skal bosette fem flere flyktninger i 2014 enn det opprinnelige vedtaket på 15.

#### Resultater i forhold til styringskort:

Resultatene faglig sett er ikke så gode som målsetningene. Det ble i 2012 satt i gang noen tiltak for å bedre disse. Tiltakene er videreført og videreutviklet i løpet av 2013. Bosetting skjer i henhold til vedtatte rammer, og flyktningene kommer fra ulike land, med ulike grunnkunnskaper. Dette gjør arbeidet med å kvalifisere disse er sammensatt og utfordrende.

Bosetting av flyktninger er gjort i henhold til vedtak. Flyktninger og andre innvandrere starter norskopplæring rett etter bosetting.

Sykefraværet har holdt seg lavt. Enheten har et sykefravær på totalt 5,1 % fordelt på 3,1 % korttidsfravær og 2 % langtidsfravær. Totalen er lik fjoråret. Korttidsfraværet har gått litt opp og langtidsfraværet noe ned i forhold til fjoråret.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	1 908 806	181 495	9,51

#### Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Også i 2013 har det vært noe vakanse da enhetsleder først tiltrådte stillingen i april. I tillegg har det vært leid inn rimelige vikarer ved sykdom. Enheten har foretatt en del «rimelige» bosettinger i løpet av året som gjør at utgiftene her er noe redusert i forhold til andre typer bosettinger.

Enhetens økonomi styres i hovedsak av overføringer fra staten. Disse midlene brukes til bosetting og kvalifisering av flyktninger, og er i stor grad med på å finansiere driften av Læringsssenteret. Bosettinger på slutten av året kan gi store inntekter, det er da viktig å huske på at disse midlene skal brukes utover år 2014 til kvalifisering av flyktninger til skole eller arbeidsliv.

### 3.6 TORPA BARNEHAGE

Resultatene fra brukerundersøkelsen februar 2012 viser at det er samsvar mellom de mål og forventninger Torpa barnehage har – og den opplevelsen som brukerne har av tilbudet. På spørsmål om hvor fornøyd brukerne er med barnehagetjenesten totalt, har Torpa barnehage et resultat på 5,2. Ny brukerundersøkelse er planlagt i mars 2014.

#### Hva har skjedd i 2013 som gir grunnlag for en drift med god kvalitet:

Torpa barnehage har i løpet av 2013 fått et forbedret fysisk innemiljø ved at støydempende plater er montert på alle hus, og dette prosjektet er ferdigstilt.

Torpa barnehage har implementert Lean som verktøy på alle hus i 2013.

Torpa barnehage har et kompetent og tverrfaglig sammensatt personale. I løpet av 2013 er andelen ferdig utdannede førskolelærere/barnehagelærere økt med i overkant av 25 %. 30 % av de ansatte er menn.

### Satsingsområde for 2013

Nordre Land kommune ønsker å utvikle og heve kvaliteten på kommunens barnehagetjeneste. For å nå målene satt i St.meld. 41 "Kvalitetsmeldingen" og Rammeplan for barnehager ønsker kommuneledelsen at det gjennomføres et felles kompetansetiltak for alle barnehageansatte i kommunen. Man skal gjennom prosjektperioden 01.10.2012-31.12.2014 jobbe for å nå deler av de tre hovedmålene satt i St.meld 41. Prosjekt målet er å øke alle barnehageansattes kompetanse med hensyn til å oppnå en felles pedagogisk plattform for å sikre likeverdig og høg kvalitetsutvikling i samtlige barnehager, styrke barnehagen som læringsarena og sikre at alle barn får et tilrettelagt omsorgs- og læringsmiljø i barnehagen, og alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap. Et annet mål er at prosjektet skal bidra til en mer enhetlig og forutsigbar barnehagekultur og -tjeneste.

Problemstillinger i Torpa barnehage har i 2013 vært:

Lundhaug: "Hvordan kan vi tilrettelegge for god rollelek for begge kjønn?"

Mariringen: "Hvordan tilrettelegge lekerommet for lek for 4 åringen /2 åringen?"

Solheim: "Hvordan kan de voksne legge til rette for rollelek – og holde på leken over tid?"

I Torpa barnehage var sykefraværet 12,4 %, fordelt på 1,4 % korttidsfravær og 11 % langtidsfravær. Sykefraværet har gått opp i 2013. Dette har sammenheng med ansattes kroniske lidelser, samt svangerskapsrelaterte plager. I en hektisk og stressende hverdag er det for mange kronikere en utfordring å finne riktig stillingsstørrelse. Dette er en problematikk Torpa barnehage samarbeider med Nav og bedriftshelsetjenesten om. Bemanningstettheten i barnehagen er i utgangspunktet tilfredsstillende, men den lange åpningstiden fra 06.45 til 17.00 fører til at det kun er få timer i løpet av en barnehagedag at alle ansatte er på jobb samtidig. Dette fører til at ansatte får en meget krevende hverdag på jobb. Konsekvensen er blant annet økt sykefravær.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	9 530 474	9 052 729	94,99

#### Enhetsleders kommentar til økonomistatus:

Svært høy refusjon sykelønn/svangerskap er i hovedsak årsaken til resultatet for 2013.

### 3.7 DOKKA BARNEHAGE

Ferdigstilling av Furulund barnehager, med offisiell åpning av daværende kunnskapsminister Kristin Halvorsen



i august, var en viktig hendelse i Dokka barnehage i 2013. Arbeidet med ferdigstilling av Øygardsjordet barnehage, samt renovering innvendig i Tonlia der alle vegger og tak er malt, gjør at Dokka barnehage nå har tre fine hus som innbyr til fine barnehagehverdager med mye læring.

#### **Resultater i forhold til styringskort:**

Barnehagene i Nordre Land er godt i gang med kompetansehevingsprosjektet i samarbeid med høyskolen i Oslo og Akershus som skal styrke den enkelte medarbeider og kvaliteten på tilbudet som gis.

Årets totale sykefravær er på 9,5 %, det vil si 0,2 % lavere enn i 2012. Langtidsfraværet var på 6,5 %, -0,8 % lavere enn i 2012. Korttidsfraværet var på 3 %, - 0,6 % høyere enn i 2012. Enheten jobber mye med sykefraværsoppfølging og tilrettelegging.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	18 844 367	18 994 307	100,80

#### **Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:**

Merforbruket i Dokka barnehage skyldes i hovedsak refusjon til andre kommune, knyttet til barn i fosterhjem med enkeltvedtak.

### **3.8 NORDSINNI BARNEHAGE**

«Du og jeg sammen» der barn, foreldre og personalet sammen skaper omsorg, lek, læring og danning for barna i både Dæhli og Skogvang.

#### **Resultater i forhold til styringskort:**

Barna i Nordsinni barnehage har fått leke og lære, gitt omsorg og danning i de mange møter barnehagen gir hele året, inne som ute. Tid og nærhet, turer, natur og miljø skaper varierte dager.

Felles kompetanseprosjekt for personale i kommunen og refleksjoner/samarbeid deretter gjør personalet bedre rustet til å gi barna det de trenger som enkeltindivid og i gruppe.

Utdannede barnehagelærere i pedagogstillinger er nådd i 2013, som styrker alt arbeid i barnehagen.

Barnehagen har tatt imot lærling i Dæhli og TAF-elev i Skogvang dette året, barnehagelærer-studenter og elever fra Videregående skole. Personalet må derfor bruke sin veileder- og arbeidskompetanse til å formidle hva barnehagearbeidet er, samtidig som det blir flere til å delta i grupper, turer og opplegg i hverdagen.

Sykefraværet er høyt i Nordsinni barnehage, med 11,8 % totalfravær, 1,8 % korttidsfravær og 10,0 % i langtidsfravær. En liten økning fra 2012. Det har vært gradvis økende fravær utover året, med topp mot jul og nyttår. Det er ulike årsaker til fraværet, med mange helseplager hos personalet samt familiære grunner. Oppfølging, tilrettelegging og samarbeid/tilpasning av stillingsstørrelse, permisjoner, dager i arbeid, vakter og oppgavevariasjoner er utprøvd. Samarbeid med bedriftshelsetjenesten, medarbeidersamtaler og samtaler over året, personalturer og bruk av ergonomiske installasjoner er også stikkord for det enheten prøver for å få nærvær i personalet opp. Arbeide må fortsette og det sees på ytterligere individuelle tilpassede løsninger

videre.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	5 777 622	5 474 260	94,75

#### Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Innkjøp og bruk av vikar er nøye vurdert, samarbeid og tilpasninger av vakter/oppgaver og løsninger brukes for å få dagene til å bli best mulig og pedagogiske. Med stort sykefravær og spesielt i november/desember, er det ikke like lett å forutse resultatet ved årets slutt. Brukerbetalingen er som forventet. Enheten betaler til Etnedal kommune for barn i barnehage der.

### 3.9 KULTUR

I tillegg til normalt høy aktivitet på alle områder, hadde kulturenheten hovedansvaret for planlegging og gjennomføring av åpningsarrangementet med Jonas Fjeld i Lokverkstedet 14. september.

#### Resultater i forhold til styringskort:

Biblioteket har hatt 1294 aktive lånere i perioden, disse har lånt 29.836 bøker, filmer, lydbøker. Antallet lånere har sunket, men utlånet har økt som følge av økt utlån til skole-elevene i Torpa. Brukerundersøkelsen høsten 2013 viser at publikum er svært godt fornøyd med biblioteket.

Parken ungdomsklubb hadde et aktivt år med 317 medlemmer første halvår og 304 siste halvår. Gjennomsnittsbesøket var 135 på fredager og 85 på tirsdager. Det var høy oppslutning om turer og arrangementer i regi av klubben, og Nordre Land hadde nok en gang flest deltagere på UKM i Oppland. Brukerne er godt fornøyd med ungdomsklubben.

Kinobesøket gikk opp fra ca. 7000 i 2012 til ca. 7500 i 2013. De tekniske installasjonene fungerer i hovedsak som de skal. Publikum er fortsatt godt fornøyd med kinoen totalt sett, men likevel noe mindre fornøyd enn tilfellet var umiddelbart etter digitaliseringen.

Kulturmidler til ulike formål er fordelt på vanlig måte og både faste og enkeltstående arrangementer er gjennomført som planlagt.

Sammen med tallene i styringskortet viser dette at enhetens mål for 2013 ble nådd.

Kulturenheten hadde i 2013 et korttidsfravær på 1,3 % og langtidsfraværet var på 0,6 %. Fraværet er fortsatt lavt og avviker ikke særlig fra tidligere år. Enheten har fokus på godt arbeidsmiljø.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	6 977 690	6 828 244	97,9

### Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Mindreforbruket skyldes i hovedsak at det sommeren 2013 ble iverksatt tiltak for å kompensere for antatt økte utgifter til kinodrift. I løpet av årets siste måneder bedret midlertid billettinntektene fra kinodriften seg (hovedsakelig pga. besøket på en enkelt film).

### 3.10 NAV

NAV har som hovedmål å få flere over i arbeid og aktivitet. I tillegg har NAV ansvar for å iverksette tiltak for rusmiddelbrukere og deres familier. NAV har et nært samarbeid med andre aktuelle instanser for å kunne gi brukerne tilpassede tjenester for å bedre levevilkårene for vanskeligstilte.

#### Resultater i forhold til styringskort:

Brukerperspektivet i styringskortet har en positiv utvikling. Stønadslengder har i alle kategorier en positiv utvikling. Snitt utbetaling pr. stønadsmåned er under målkravet og vesentlig lavere enn både fylket og landet. Enheten har god kontroll iht. oppfølging av målgruppen 18-24 og har i tillegg intensivert arbeidet opp mot videregående skole.

Det har vært en liten økning i ledigheten, noe som er en tendens både i fylket og landet.

I store deler av 2013 har det vært en utfordring for enheten at det ikke har vært en stor nok ressurs innenfor sysselsettingskoordineringa i kommunen. Etter at STYRK-prosjektet ble avsluttet opplevde enheten og i større grad måtte benytte praksisplasser, noe som er svært begrenset iht budsjett. Arbeidstrening er svært viktig, spesielt der brukere blir passive mottaker av sosialhjelp. Det er svært viktig at denne rollen fylles for å styrke aktiviteten og ikke minst en utprøving av arbeidsevnen til den enkelte bruker.

Enheten har deltatt LEAN –prosess høsten 2013. Dette har vært en positiv prosess som har bl.a. gitt bedre struktur i arbeidet generelt og ikke minst økt kompetanseheving blant veilederne. Enheten fikk høsten 2013 tre nytilsatte i kommunale stillinger. Dette har gitt positive resultater selv om mye ressurser har gått med til opplæring.

Enheten hadde et svært lavt sykefravær både kommunalt og statlig. Korttidsfraværet var på 4,4 % og enheten hadde ikke langtidsfravær. Fraværet ansees som ikke bekymringsfullt, men enheten fortsetter med å lage planer/rutiner knyttet opp mot HMS.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	6 577 243	6 753 529	102,68

### Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

NAV hadde i 2013 et merforbruk på 2,68 % som i hovedsak skyldes merforbruk innen bidrag til livsopphold og bidrag til boutgifter. Dette er lovpålagte tjenester som er vanskelig å forutsi når budsjettet skal settes opp. Sammenliknet med landet ligger NAV Nordre Land svært lavt iht. snitt utbetaling pr. stønadsmåned.

### 3.11 KULTURSKOLEN

2013 var et godt arbeidsår i kulturskolen. Årets største forestilling var "JUBBIS" der man feiret 10 år med dans i kulturskolen. Fra høsten 2013 har enheten også hatt "kulturskoletimen" i samarbeid med SFO. Alle elever i 1. – 4. trinn har fått gratis dans og kor ved begge skolene i Nordre Land. I Torpa er det også gitt tilbud om gratis opplæringer på korpsinstrumenter. Alle aktivitetene har vært meget populære.

#### Resultater i forhold til styringskort:

Målene i styringskortet er stort sett nådd, men andel ungdomsskoleelever er lavere enn tidligere. Det skyldes bl.a. at enheten har flere elever i videregående skole. Oppslutningen om de ulike undervisningstilbudene er stabilt. Kulturskolen har hatt langt flere elevplasser høsten 2013 enn tidligere – totalt 419. Det er over 80 flere enn noe år tidligere. Det skyldes gratistilbudet gjennom "kulturskoletimen". Enheten er meget tilfreds med bredden i tilbudet, det faglige innholdet og at enheten har klart å gi tilbud til ALLE elever i 1. – 4. klasse som ønsker det.

Sykefraværet i enheten var totalt 1,1 % i 2013, fordelt på 0,4 % korttidsfravær og 0,7 % langtidsfravær. Kulturskolen må jobbe videre med å opprettholde godt arbeidsmiljø og gode arbeidsforhold slik at sykefraværet blir lavt også i framtida.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	2 467 130	2 521 960	102,22

#### Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Kulturskolen har et lite merforbruk som i hovedsak skyldes at enheten har brukt mer av kulturskolens ordinære ressurser på "kulturskoletimen", da oppslutning ble langt høyere enn antatt på forhånd.

### 3.12 FAMILIE OG HELSE

Familie og Helse er en enhet i utvikling, der det jobbes kontinuerlig med å imøtekomme samhandlingsreformens krav og med forebygging. Avdelingene viser stor endringsvilje og det jobbes på tvers av enheter, tjenestenivåer i kommunene og med spesialisthelsetjenesten. Det jobbes med å yte gode, helhetlige tjenester. Enhetens hovedfokus er forebyggende arbeid og tidlig intervensjon. Enheten jobber under visjonen Sammen er vi gode.

#### Resultater i forhold til styringskort:

Det har vært gjennomført 3 brukerundersøkelser i enheten i 2013; psykisk helse, helsestasjon og fysio- og ergoterapi tjenesten.

**Psykisk helse:** Brukerundersøkelsen ble gjennomført høsten i 2013. Utvalget har vært på 198 brukere som fikk tildelt spørreskjema på papir i forbindelse med samtaler. Svarandelen er på hele 62 %. Spørreundersøkelsen er utarbeidet av bedrekommune.no og består av en del påstander om tjenesten. Brukerne skal så gjøre en vurdering av tjenesten på skala fra 1 (er helt uenig) til 4 (er helt enig).

Resultatene viser at brukerne av psykiske helsetjenester i Nordre Land kommune er svært fornøyde med tjenesten. Resultatet på 3,6 er godt og viser forbedring siden 2010.

Avdelingen har hatt en rivende utvikling i gruppebehandling, og det har vært gjennomført grupper for ungdom, depresjonsmestring, mestringskurs for sykemeldte, angst, Et bedre liv mm. Antall henvendelser har økt med 17 % fra i 2012. Årsaken til at det er iverksatt en del gruppetilbud er at antall henvendelser har økt og at helsedirektoratet har lagt føringer om at kommunene skal gjennomføre denne type gruppetilbud. Dette er en direkte konsekvens av samhandlingsreformen, som nå har strammet inn hvem som tas inn til behandling i spesialisthelsetjenesten, samt at de skriver ut pasientene tidligere enn før. Dette kan skape en del utfordringer fremover, noe som gjør at avdelingen må arbeide annerledes og mer tidsavgrenset. Enheten har LEAN' et tidsbruket og redusert der det er mulig. Målsetningen er at brukerne opplever økt livskvalitet og at innleggelsesforhindres, samt at de har kortere opphold i spesialisthelsetjenesten.

Avdelingen har fått prosjektmidler for å etablere og videreutvikle tjenestetilbudet til rus- og psykiatri pasienter, noe som er startet opp med ifht. gruppebehandling og samhandling med andre kommuner, og spesialisthelsetjenesten.

**Helsestasjonen:** Undersøkelsen ble gjennomført ved å sende informasjonsbrev i posten til alle brukerne av helsestasjonen. Svarandelen er dessverre bare 16 %. Det må vurderes om dette skal gjøre på en annerledes måte for å få økt svarprosent ved neste undersøkelse.

Brukerundersøkelsen på helsestasjonen viser resultater som ligger litt lavere enn gjennomsnittet for landet på de fleste spørsmålene. Men differansen er i de fleste tilfeller kun tidels poeng, noe som er for lite til å si sikkert at det faktisk er noen forskjell i tilfredshet, spesielt med tanke på den lave svarprosenten (16 %). Resultatene skal likevel tas på alvor. På spørsmålene om informasjon/veiledning om amming (4,5) og om mulighet til å påvirke hvilken type oppfølging du skal få (5,0) er avvirket på - 0,3 prosentpoeng sammenlignet med landsgjennomsnittet. Det er også enkelte spørsmål knyttet til tilgjengelighet; «muligheten til å få avtaler utenom de faste konsultasjonene», «tiden som er satt av til deg når du er på helsestasjonen» og «åpningstidene til helsestasjonen» som har noe bedre resultater enn gjennomsnittet for landet. Dette henger nok sammen med at antall lovpålagte oppgaver har økt uten at tjenesten er styrket. Håper at styrkingen fra 2014 med 40 % vil slå ut positivt på dette.

Sammenlignet med resultatene fra 2010 ser vi en forbedring på de spørsmålene, der «muligheten til å påvirke hvilken type oppfølging du skal ha», «støtte for de valg du tar på vegne av ditt barns ve og vel» og «muligheten til å få avtaler utenom de faste konsultasjonene» er de spørsmålene med størst forbedring. Det er også god forbedring for spørsmål om informasjon og veiledning, pålitelighet og kompetanse og brukermedvirkning. To spørsmål som får lavere resultater enn i 2010 er om «de ansatte tar dine spørsmål på alvor» og «møter du i hovedsak det samme personalet på helsestasjonen hver gang?». Det siste av de to spørsmålene fikk en score på hele 5,7 i 2010 og ligger nå mer på linje med landsgjennomsnittet. Det første spørsmålet inngår i styringskortet og målet er 5,4 mens resultatet er 4,4. Dette er et svært ambisiøst mål som ligger godt over gjennomsnittet for landet på 4,5. Dette bør kanskje revideres i løpet av året.

**Fysio- og ergoterapitjenesten:** Brukerundersøkelsen ble gjennomført i november/desember 2013, og ble samlet utdelt til 72 brukere. Samlet har 46 personer svart på undersøkelsen og svarprosenten er på hele 65 %. De fleste fikk utdelt spørreskjema på papir i forbindelse med behandling eller avtale, noen fikk utdelt informasjonsbrev med engangskode for elektronisk besvarelse.

Totalt snitt for undersøkelsen ligger på 5,4 som er det samme som for landsgjennomsnittet, og det er gledelig at brukerne er så godt fornøyde med ergo- og fysioterapitjenesten i kommunen. Sammenlignet med resultatene fra 2010 er også resultatene bedre på de aller fleste spørsmål. Det er spesielt i forbindelse med

kategoriene «*resultat for brukeren*» og «*Informasjon*» at vi kan se stor grad av tilfredshet både sammenlignet med landsgjennomsnittet og resultatene fra 2010. Tjenesten scorer veldig høyt på at de behandler pasienten respektfullt, de er pålitelige og kompetente.

Det er noe lavere tilfredshet knyttet til om brukerne «*får tjenesten på det stedet de ønsker*» sammenlignet med landet og fra 2010. Sammenlignet med 2010 har det blitt større tilfredshet med «*kvaliteten på lokalene*», og kommunen ligger nå på nivå med gjennomsnittet for landet. Det er noe lavere tilfredshet med «*utstyret i lokalene*», «*samordning*» og om brukernes behov blir ivaretatt i individuell plan sammenlignet med landet. Når det gjelder individuell plan så vet man at på landsbasis er dette en utfordring som det jobbes med. Det er mange som får hjelp av denne tjenesten som ikke «*skjønner*» hva en IP er og som ikke ser behovet av dette. Det betyr ikke at det ikke skal jobbes med, men at det er en del utfordringer knyttet til lovpålegget rundt IP. Det er etablert en koordinerende enhet tilknyttet tildelingskontoret som forhåpentlig fører til at disse tallene endres. Koordinerende enhet har ansvar for IP, koordinatorene mm. Dette har fra før ligget som en tilleggsoppgave på en allerede presset ergoterapitjeneste.

Antallet brukere som fikk ergoterapi var 190 i 2013. Tjenesten har i tillegg de som har hatt kontakt for utlån og retur av hjelpemidler, dette er kun registrert i utlånsperm og ikke med i statistikken. De som har fått kommunal fysioterapi er 171. I tillegg har fysioterapeutene deltatt på mange ansvarsgrupper, trimgrupper på barneskolen og Korsvoll, deltagelse på helsestasjon ifht. kontroll og svangerskapskurs. Det gis og et mer intensivt treningstilbud til pasienter på rehab-avdelingen og Landmo, og i hjemmene i nært samarbeid med ambulering vaktmester og ergoterapeutene.

**Ambulerende vaktmester:** Omfanget av hjelpemidler som går inn og ut fra lager er stort. Det var i 2013 617 personer som fikk utlevert hjelpemidler fra hjelpemiddelsentralen på Gjøvik, totalt 1494 hjelpemidler. I tillegg ble det lånt ut mellom 700-800 hjelpemidler fra det kommunale lageret. Vaktmestertjeneste leverer ut hjelpemidler fra både hjelpemiddelsentralen og fra kommunalt lager. Tjenesten bistår og med kjøring av vann, bæring av ved, kjøring av vask til og fra Landmo mm. Dette er en tjeneste som er høyt verdsatt ute blant brukerne og de gjør en uvurderlig jobb for at flest mulig skal kunne bo hjemme. De reparerer, monterer og vedlikeholder hjelpemidler og samarbeider tett med ergoterapitjenesten og det sentrale hjelpemiddel lageret.

**Private fysikalske institutt:** Kommunen har utvidet de private instituttene med til sammen 0,95 % hjemmel. Dette er fordelt på to institutt. Instituttene rapporterer at de har henvendelser og at brukergruppen de behandler blir stadig yngre. De merker og nedleggelser i de private institusjonene, noe som gjør at de får dårligere pasienter til behandling. Ventelistene varierer fra 0-12 måneder, avhengig av hvilke fysioterapitilbud du trenger. De prioriterer nyopererte og de som er i jobb.

**Tilrettelagte tjenester:** 2013 har vært et år med prosjektarbeid og en del omorganisering. Avdelingen har nå gjennomgått en del endringer og er nå underlagt en annen enhet. De ansatte har vært i en omstillingsprosess og har i praksis ikke vært en del av Familie og helse siden 1. oktober. Det er viktig å sikre et fortsatt samarbeid rundt de barn som har behov for sammensatte og koordinerte tjenester. Det jobbes med rutiner for å sikre at dette blir bra.

**PPT:** Har gjennom det siste året vært preget av sykefravær, vakante stillinger og nyansettelser. Til tross for dette er brukernes rettigheter ivaretatt. Brukerundersøkelse har av overnevnte årsaker ikke blitt gjennomført, men skal iverksettes før sommeren 2014. PPT har 112 aktive saker og antall saker dere det tilrås spesialpedagogisk hjelp er på 71. Antallet her vil svinge avhengig av den naturlige variasjonen. Avdelingen ønsker å jobbe mer systemrettet med sikte på at tallet på de som har spesialundervisning skal ned. Målet er at ingen elever i barnehager og skoler i Nordre Land skal ha spesialundervisning hvis de kan få et tilstrekkelig tilbud med annen form for tilrettelegging. PPT arbeider både på individ og systemnivå.

**Psykolog:** Psykolog tjenesten er en lavterskel tjeneste med rask responstid, uten henvisning og er et gratis tilbud til Nordre Lands innbyggere. Dette er den arbeidsoppgaven som er mest tidkrevende. Mange trenger oppfølging over tid. Psykologen skal også veilede tjenestene, og er inne ifht NAV, PPT, helsestasjon, psykisk helse og barnevern. Veiledning går primært på sak. Psykologen skal drive opplysende og forebyggende virksomhet, og har gjort det ved blant annet å avholdt kurs. NAV benytter psykologen en del til spesialisterklæringer, dette er tidkrevende og kommunen må ta stilling til om psykologen skal benyttes til dette, eller om dette skal gjøres av spesialisthelsetjenesten. Psykologen har og deltatt og initiert en del gruppebehandlinger, primært i psykisk helse, men også rettet mot helsestasjon. Psykologen har og en del samarbeid med spesialisthelsetjenesten, og dette gjør at pasientene får et godt og helhetlig tilbud.

**Fastlegetjenesten:** Nordre Land kommune har i 2013 hatt to turnusleger og 5 fastleger, hvorav den ene har vært ute deler av året med permisjon, der det er leid inn vikar. Det er godt samarbeid mellom helse- og legetjenesten. Legevakten er endret med bakgrunn i ny fastlegeforskrift.

**Barnevern:** Barnevernet har på høsten i 2013 fått ny leder og to nye ansatte. Saksmengden er stabil og vi ligger på ca. 140 saker. Avdelingen Barnevernet fikk 83 meldinger i 2013. Det er ikke rapportert avvik i 2013. Barneverntjenesten hadde 4 meldinger hvor fristen ble utvidet. Fra 01.09.13 var alle stillinger besatt. Barneverntjenesten samarbeider tett med barnehager og skoler. Barneverntjenesten opplevde en periode i oktober – desember hvor det kom flere alvorlige bekymringsmeldinger. Barneverntjenesten har et høyt sykefravær i 2013, dette skyldes to langtidssykemeldinger som ikke er jobberelatert.

**Fagertun Bofelleskap:** De har ved utgangen av 2013 seks beboere, fire gutter og to jenter. Fire andre har fylt 20 år, og to har valgt å flytte ut av kommunen for å studere, mens 2 andre har flyttet av andre årsaker. Det skal i 2014 bosettes fire nye enslig mindreårige. Målet i 2013 har vært økt fokus på målrettet miljøarbeid og integrering. Avdelingen har gjennom tett samarbeid med læringscenteret bidratt til en god studieprogresjon, noe som er en forutsetning for å lykkes med integrering. Nesten alle deltar på organiserte aktiviteter, en har praksisplass og to jobber i helger. Avdelingen har gjennom en bevisst satsing på målrettet miljøarbeid erfart at beboerne gradvis oppnår økt mestring og trygghet ifht skole og hjem. Dette er tidkrevende arbeid, men de føler de har lykkes.

Korttidsfraværet er på 1,9 % og Langtidsfraværet er på 8,6 %. Fraværet er litt høyere enn det var i 2012. Dette skyldes noen langtidssykemeldte som ikke er arbeidsrelatert. Enheten har også en del yngre ansatte, så det har vært noe korttidsfravær i forbindelse med syke barn. Enheten jobber systematisk og kontinuerlig med å få ned sykefraværet. Enheten jobber opp mot bl.a. Land Bedriftshelsetjeneste, fastlegene og HMS rådgiver for å finne gode løsninger spesielt for de langtidssykemeldte.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	42 986 348	43 416 521	101

**Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:**

Enheten avviker med 1 % i forbruk, dette skyldes omorganisering og overføring av tilrettelagte tjenester som gjorde at refusjoner ved årets slutt ikke ble riktig i regnskapet. Hadde dette blitt gjort tidsnok hadde familie og helse gått i balanse.

### 3.13 OMSORG OG REHABILITERING

2013 har vært et år med meget stor aktivitet med mange endringer innenfor enheten.

Etter et omstillingsprosjekt ble det vedtatt opprettelse av en ny resultatenheter, bestående av avdelingen Miljøarbeidertjenesten i Omsorg og rehabilitering og avdelingen Tilrettelagte tjenester i Familie og helse. Høsten ble det jobbet med organisering og rekruttering av ledere, og fra januar 2014 var enheten i gang.

For enhet Omsorg og rehabilitering har endring / fornying vært stikkord, og oppfølging av tilsyn.

Mange av endringene startet med fylkesmannens tilsyn på vinteren. Her ble det avdekket forhold som enheten ikke kunne være bekjent av. Dokumentasjonen i pasientsystemet Gerica var for dårlig. Et stort arbeid ble igangsatt. Det ble brukt penger, men ikke minst tid. 1300 opplæringstimer ble gitt i enheten. Resultatet ble opp mot 1000 % forbedring i dokumentasjon og alle avvik ble høsten 2013 lukket fra Fylkesmannen.

Ellers fikk enheten ny leder 1. september. Det ble høsten 2013 vedtatt at omsorgsboligene på LOS omgjøres til institusjonsplasser, så høsten 2014 skal en ny sykehjemsavdeling stå klar. Overbelegg på institusjon og i omsorgsboliger er andre nøkkelbegreper fra 2013. Samlet sett hadde enheten i gjennomsnitt 7 personer på overbelegg gjennom hele 2013 (4,5 på Korsvold).

#### Resultater i forhold til styringskort:

- Enheten har i 2013 lykkes med å løft dokumentasjon til et akseptabelt nivå.
- Enheten har redusert avvik
- Enheten har holdt seg innen for sine økonomiske rammer.
- Sykefravær har gått litt ned fra 2012.

Sykefraværet i 2013 for enheten samlet er 13,3 %. Langtidsfraværet er 10,9 %, mens korttid er 2,3 %. I 2012 var tallene 13,6 %. Langtidsfraværet var 11,3 %, mens korttid var 2,3 %.

Sykefraværet i 2013 var for høyt. Enheten har et mål på under 10 % langtidsfravær, mens korttid skal være under 2 %. Det var en nedgang fra 2012, som forhåpentligvis vil fortsette. Det er satt et sterkt fokus på fravær. Det er blitt litt bedre ledertetthet (ny avdelingsleder i 2 etg.), og enheten har bedre oppfølging av de som har langtidsfravær. Enheten har i første del av 2014 satt fokus på tilsetning. At vi er tydelige på at fravær er en viktig faktor ved tilsetninger, både eksterne og interne.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	111 810 190	112 433 744	100,56

#### Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Enheten er samlet sett fornøyd med tallene for 2013. Vi hadde mange utfordringer knyttet til avvikene fra fylkesmannen. Oppgraderinger av datasystemer, samt over 1300 opplæringstimer gav økonomiske utfordringer. Sommerferie avviklingen kostet også mer enn beregnet. At vi likevel ender opp i nærheten av balanse er positivt. Vi får en del av de samme utfordringene i 2014 via overgangen til mobil pleie, i tillegg til alle



investeringer knyttet til ny sykehjemsavdeling.

Enheten hadde i 2013 et overbelegg på institusjon og KOS på over 7 personer gjennom hele året. Dette fører til større utgifter enn inntekter. Denne situasjonen fortsetter også i 2014, frem til åpningen av ny sykehjemsavdeling.

#### Samhandlingsreformen:

Samhandlingsreformen omfatter medfinansieringen av spesialisthelsetjenesten og betaling for utskrivningsklare pasienter. Her opplevde kommunen et merforbruk i 2013 på kr 1,1 mill. knyttet til medfinansieringen, mens betaling for utskrivningsklare pasienter har et merforbruk på kr 624.000,-. Budsjettet for 2013 var basert på erfaringstallene fra 2012, noe som viste seg å være for lavt for 2013.

I 2013 betalte Nordre Land kommune for 141 overliggerdøgn på sykehus, og benyttet seg av 61 døgn på institusjoner. Mest overliggerdøgn var det i februar, mars, september og november måned.

### 3.14 TEKNISK DRIFT OG EIENDOM

2013 har vært nok et år der Teknisk Drift og Eiendom har levert gode tjenester og jobbet godt på prosjektsiden. Enheten har god kontroll på økonomien og stabil drift.

Enheten har oppnådd gode resultater i forhold til styringskortene. Likevel er det utfordringer på vann og avløpssiden som det må jobbes med fremover. Drikkevannsforsyningen har imidlertid fungert godt siste året. For mange i enheten ble 2013 preget av etterarbeid etter flommen i slutten av mai. Det ble til dels store skader som måtte utbedres på veier og langs bekker. Flomutbedring har tatt mye av kapasiteten ute over sommeren, og har medført noen forsinkelser på prosjektsiden og etterslep på øvrig veivedlikehold. Enheten har håndtert flomutfordringene på en god måte, og har fått nyttige erfaringer om forhold som må utbedres for å forebygge skader som følge av liknende hendelser i fremtiden. Enheten har også engasjert seg i flere omfattende arealplanprosesser for å ivareta og utvikle kommunal infrastruktur.

Enheten ser gode effekter av ENØK-tiltak som er gjort de senere årene. På Dokka og Torpa renseanlegg har vi målt en nedgang i energiforbruket på 20-25 % etter ENØK-tiltak.

I 2013 hadde enheten et sykefravær på 11,2 %, fordelt på 2,1 % korttidsfravær og 9,1 % langtidsfravær. Både korttids- og langtidsfraværet øker i forhold til tidligere år, men langtidsfraværet øker mest. Renholdsavdelingen har over lengre tid hatt et høyt sykefravær, og dette ble i 2013 på hele 20,0 %. Denne avdelingen alene står for to tredjedeler av enhetens totale fravær. Det jobbes her målrettet med tett sykefraværsoppfølging sammen med HMS-rådgiver og bedriftshelsetjenesten.

	Budsjett	Regnskap	Forbruk %
Økonomistatus	38 472 870	36 437 099	94,7

Selvkostområder	Avløp	Vann	Søppelren.	Septikren.	Feier	Samlet
Inndekningsgrad	106,7	93,7	110,6	102,3	91,7	103,6
-overskudd/+underskudd	-507 211	352 791	-922 980	-44 413	168 419	-953 194

#### Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Enheten har hatt gjennomgående god styring av økonomien i 2013. Budsjettet har stemt relativt godt med virkeligheten, og har gitt et godt grunnlag for styringen gjennom året. Flommen i mai ga merkostnader på ca. 1,2 millioner kroner, etter refusjon av i overkant av én million kroner i skjønnsmidler. Full fokus på flomutbedring og begrensninger på øvrig kostnadsbruk gjorde at merkostnadene ble dekket inn på egen ramme. I tillegg var det flere ubudsjetterte engangseffekter som slo positiv ut i løpet av året, og bidro til at enheten kunne levere et mindreforbruk på ca. 2 millioner kroner. De positive avvikene var hovedsakelig knyttet til husleie, refusjon sykepenger og forbigående vakans.

For selvkostområdene samlet endte året med et «overskudd» på ca. 950.000 kroner. Deler av dette går til å dekke fremførbare underskudd på områdene, og resten blir avsatt til fond på de enkelte selvkostområder. I kommuneregnskapet er det et merforbruk sammenlignet med budsjett på ca. kr 690.000,-. Dette skyldes at selvkostområdene lå inne med en for høyt budsjetterte inntektsoverføringer til driftsregnskapet knyttet til henførbare kostnader.

### 3.15 PLAN OG NÆRING

Plan og næring består av fagområdene byggesak, oppmåling / geodata, plan, miljø, jordbruk, skogbruk, vilt og fisk. Landbruksforvaltning er en viktig del av virksomheten på Plan og Næring. I årsrapportener det fokusert på utviklingen innen jordbruket.

#### Generell utvikling i jordbruket

Utviklingen i antall foretak som driver med jordbruk følger trenden i landet for øvrig. Antall driftsenheter i jordbruket blir færre og større. I 2013 var antall driftsenheter i jordbruket, dvs. antall foretak som søkte om produksjonstilskudd i august, 217. Til sammenlikning var dette tallet 302 i 1996 og 291 i 2000. Areal til planteproduksjon var i 2013 41 430 dekar, mot 40 819 dekar i 2012. Areal til kornproduksjon synker, mens areal til grovfôrproduksjon øker. Nye beiter som tas i bruk kan ligge bak noe av økningen i areal.

Jordbruket i Nordre Land er allsidig, og husdyrhold er fortsatt dominerende. Siden 1996 har det likevel skjedd en markant nedgang i antall brukere innen de vanligste husdyrproduksjonene i kommunen. I 2013 var det 55 melkeprodusenter og 60 brukere med sau. Til sammenlikning var det 106 melkeprodusenter i 1996 og 106 brukere med sau. Antall brukere med ammekuproduksjon var i 1996 9, mens det i 2013 var 31. En del av forklaringen til denne økningen er at de som gir seg med melkeku går over til ammeku en periode.

#### Høy aktivitet i jordbruket

Det er mange aktive gardbrukere i Nordre Land, noe som blant annet gjenspeiler seg i bruken av tilskuddsordninger. I 2013 ble det innført tilskudd til grøfting igjen. Potten vi fikk tildelt i 2013 var på 336 346 kr

og ble brukt opp. Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) er en velkjent og vel benyttet ordning i Nordre Land. Årlig er det over 40 søkere på SMIL-ordningen. Det er også gjennomført flere planleggings – og tilretteleggingsprosjekter i regi SMIL, og seterprosjektet, som er i en avslutningsfase, har allerede utløst flere enkeltsøknader om SMIL-midler. Tildelt SMIL-pott i 2013 var 875 000 kr. I juni hadde Fylkesmannen i Oppland med seg representanter fra landbruket i Finnmark, dvs. fra Fylkesmannen, kommuner og landbruksrådgivingen, på studietur til Nordre Land for å se på SMIL-prosjekter og høre om hvordan vår kommune forvalter SMIL-ordningen og lager tiltaksstrategier. Årlig er det flere gardbrukere som også søker om BU-midler fra Innovasjon Norge.

#### Rovdyr

En av de større utfordringene som særlig saueholdet har fått merke de siste årene er tap av sau forårsaket av rovvilt. Gaupe og kongeørn er årlig årsak til tap, og for noen av besetningene er tapene svært store. I 2013 ble det unormalt store tap på forsommeren grunnet kongeørn. Skadegjørereren, som mest sannsynlig var en ung ørn, drepte ikke dyrene, men skadet dem ille. Som tiltak for å finne igjen skadede dyr ble det brukt kadaverhundekvipasjer i de rammede områdene. Gaupa var også til stor skade i 2013, og en stor utfordring med gaupa er at den tar mye sau på innmark, både på forsommeren og etter innsanking om høsten. I 2013 ble det gitt fellingstillatelse på både kongeørn og gaupe i Nordre Land, men skadegjørerne ble ikke felt. Fellingstillatelsen på kongeørn var den første i Oppland og fikk derfor mye oppmerksomhet. I 2013 var det økte tap på utmarksbeite i svært mange Opplandskommuner. Gjennomsnittlig tapsprosent for Oppland i 2013 var 5,58, mot 5,05 % i 2012. I Nordre Land var tapsprosenten 7,22 i 2013 mot 5,70 % i 2012. I 2013 ble det gitt 819 867 kr i erstatning for tap av sau sluppet på utmarksbeite i Nordre Land.

#### Samarbeid i landbruksforvaltningen på tvers av kommunegrenser

Forstudiet om felles landbrukskontor for Gjøvikregionen resulterte i at man ikke valgte å gå videre med forprosjekt. Årsaker til at man ikke gikk videre med dette, var blant annet at det ville være uheldig å ta landbruksforvaltningen ut fra de fagområdene disse er organisert sammen med i alle kommunene (byggesak, arealplan, vilt – og fiskeforvaltning, kart og oppmåling), og at det geografiske området som et felles landbrukskontor skulle dekke ville bli for stort. Landbruksforvaltningene i kommunene i Gjøvikregionen og landbrukskontoret på Hadeland har likevel i en årrekke utviklet et uformelt samarbeid, landbruksnettverk. Landbruksnettverket møtes ca. 3-4 ganger i året for drøfting av felles utfordringer, utarbeiding av maler og felles høringsuttalelser samt generell erfaringsutveksling. Dette opplever de som nyttig, og dette samarbeidet er også med på å sikre mest mulig lik praksis i forskjellige landbruksaker på tvers av kommunegrenser.

Korttidsfraværet på enheten var i 2013 3,0 %, mens langtidsfraværet var 1,5 %. Til sammenligning var fraværet i 2012 1,8 % korttidsfravær og 3 % langtidsfravær.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	4 609 152	5 394 194	117

#### **Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:**

Enheten har en svikt i gebyrinngangen på ca. 800.000,-. Landbruksvikartjenesten er forutsatt i budsjettet å gå i balanse, mens det i regnskapet er et underskudd på ca. 350.000. Inntektssvikten er delvis kompensert ved vakante stillinger.

#### 4 INVESTERINGER 2013

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>09011</b>	<b>ENØK</b>	<b>700 000</b>	<b>492 397,48</b>	<b>0</b>	<b>207 000</b>	<b>216 125,70</b>	<b>708 523,18</b>	<b>-8 523,18</b>
K97/08 oppr budsj 700.000 (sees i sammenheng med andre ENØK-tiltak).								
Prosjektet omfatter: ENØK-tiltak innen kommunal eiendom. Fremdrift: Etterisolering av flere bygg ble gjennomført i 2012. Utsifting til energibesparende ventilasjon ved Dokka RA utført jan/feb 2013. Økonomi: Løst med marginal overskridelse. Vurdering: Måloppnåelse realisert.								
<b>01001</b>	<b>Digitalisering - kino</b>	<b>1 283 000</b>	<b>1 202 053,40</b>	<b>0</b>	<b>36 000</b>	<b>35 265,60</b>	<b>1 237 319,00</b>	<b>45 681,00</b>
K-72/09 oppr budsjett 800.000+K-12/10 483.000.								
Prosjektet omfatter: I 2013 er det montert konferansesystem. Fremdrift: Hovedprosjektet er gjennomført. Det gjenstår å kjøpe inn, installere og ta i bruk elektronisk billettsystem. Forventes avsluttet våren 2014. Økonomi: Det totale behovet knyttet til elektronisk billettsystem må defineres, før det økonomiske bildet blir avklart. Vurdering: Måloppnåelse i hovedprosjektet er realisert, knyttet til billettsystemet er ennå uklart.								
<b>01004</b>	<b>Ballbinge Torpa</b>	<b>645 000</b>	<b>643 397,12</b>	<b>0</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000,00</b>	<b>443 397,12</b>	<b>201 602,88</b>
K-72/09 oppr budsjett 645.000								
Prosjektet omfatter: Fremdrift: Ferdigstilt i 2011. Økonomi: Innkommet spillemidler på kr 200.000 som budsjettet. Vurdering:								

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01010</b>	<b>Landsbysatsning</b>	<b>250 000</b>	<b>96 750,00</b>	<b>0</b>	<b>153 200</b>	<b>311 415,00</b>	<b>408 165,00</b>	<b>-158 165,00</b>
	<b>Overført fra Landsbyprosjektet:</b>					<b>-158 215,00</b>		
	<b>Nettoutgifter:</b>					<b>153 200,00</b>		
K-72/09 oppr budsjett 250.000								
Prosjektet omfatter: Kjøp av toalettovn. Fremdrift: Gjennomført i 2013. Økonomi: Finansiert med tidligere bevilgede investeringsmidler til Landsbysatsningen, i tillegg til overførte driftsmidler fra Landsbyprosjektet. Vurdering: Ferdigstilt.								
<b>01110</b>	<b>Ballbinge Dokka</b>	<b>654 000</b>	<b>653 850,25</b>	<b>0</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000,00</b>	<b>453 850,25</b>	<b>200 149,75</b>
K-96/10 oppr budsjett 654.000								
Prosjektet omfatter: Fremdrift: Ferdigstilt i 2011. Økonomi: Innkomet spillemidler på kr 200.000 som budsjettet. Vurdering:								
<b>01127</b>	<b>Gate/fortau Landmovegen</b>	<b>997 500</b>	<b>818 618,22</b>	<b>0</b>	<b>178 000</b>	<b>160 871,98</b>	<b>979 490,20</b>	<b>18 009,80</b>
K-27/11 662.000 eks mva, dvs 827.500 hvorav 154.400 i inntekt fra salg av areal+K-43/12 324.400 - 154.400.								
Prosjektet omfatter: Omfatter ferdigstillelse av omleggingen av Landmovegen ved krysset mot Storgata. Utvidelse av krysset, flytting av lysstolpe og fortauskant. Fremdrift: Ferdigstilt. Økonomi: Løst innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse realisert, med mindreforbruk.								

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01201</b>	<b>Generell IKT-opprustning</b>	<b>893 100</b>	<b>367 576,68</b>	<b>0</b>	<b>170 000</b>	<b>169 310,52</b>	<b>536 887,20</b>	<b>356 212,80</b>
K-113/11 oppr budsjett 500.000+K-97/12 + 393.100 i bruk av gamle bevilgninger.								
Prosjektet omfatter: Midlene brukes til generell opprustning som det er behov for tilknyttet våre ikt-løsninger. Fremdrift: Det jobbes med flere parallelle delprosjekter knyttet til generell IKT-opprustning Økonomi: Tildelt ramme forventes å holde. Ubrukte midler i prosjektet foreslås overført til 2014 pga. manglende finansiering av prosjekt 01303 Fornyelse terminalserverløsning. Vurdering: Arbeidet med IKT-opprustningen pågikk i hele 2013. Restbevilgning vil bli foreslått innarbeidet i revidert investeringsbudsjett 2014.								
<b>01202</b>	<b>Bygging kommunale idrettsanlegg og nærmiljøanlegg</b>	<b>390 000</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>	<b>150 000</b>	<b>246 548,75</b>	<b>246 548,75</b>	<b>143 451,25</b>
K-113/11 oppr budsjett 390.000.								
Prosjektet omfatter: Nærmiljøtiltak rundt DUS, bygging av skateanlegg og opprusting av plass ved ballbingen i skoleområdet på Dokka. Fremdrift: Arbeidet rundt DUS er utført, tilskudd skateanlegg har vi fått negativt svar på. Restbevilgning foreslås utsatt til 2014 og søke tilskudd på nytt. Økonomi: Forventes løst innenfor ramme. Kostnader til utførte arbeider er belastet i år, og tilskudd på utførte arbeider på ca 80.000,- ventes inn i 2014. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk, bortsett fra utsettelse for å nyttegjøre tilskuddsmuligheten.								
<b>01203</b>	<b>Vedlikeholdsplan kirke og eiendom</b>	<b>1 850 000</b>	<b>1 534 861,11</b>	<b>0</b>	<b>315 000</b>	<b>314 341,00</b>	<b>1 849 202,11</b>	<b>797,89</b>
K-113/11 oppr budsjett 2.700.000 + K-sak 35/13 -850.000 til 01360.								
Prosjektet omfatter: Utførelse av prioriterte utbedringer innenfor kommunale bygg og kirker, inklusive enøk-tiltak. Fremdrift: Ferdig. Det meste realisert i 2012. Noe først fakturert i 2013. Rest overført til 01360. Økonomi: Løst innenfor ramme. Enkeltarbeider i 2013 føres på eget nummer fra 01361 og fremover. Vurdering: Måloppnåelse realisert								
<b>01206</b>	<b>Omlegging vann/avløp FV-250</b>	<b>3 309 600</b>	<b>2 475 326,20</b>	<b>0</b>	<b>834 000</b>	<b>1 237 979,85</b>	<b>3 713 306,05</b>	<b>-403 706,05</b>
K-96/10 oppr budsj 3.200.000+K-113/11 oppr budsjett 1.500.000.+K42/12 - 191.000+K-43/12 - 324.400+K-44/12 - 295.000+K-45/12 - 580.000.								

Prosjektet omfatter: Omlegging av vann- og avløpsnett i forbindelse med omlegging av FV 250  
 Fremdrift: Ferdigstilt, men ble noe mer omfattende enn forutsatt pga påkrevd opprusting av gamle rørstrekk mot tilkoblingspunkter.  
 Økonomi: Uforutsette behov for opprusting av gamle rørstrekk i tilknytning til prosjektet og uforutsette elementer i sluttoppgjøret bidro til merforbruk på drøyt 400.000,-. Tvist med entreprenør og Statens Vegvesen om sluttoppgjøret førte ikke frem.  
 Vurdering: Kvalitetsmessige mål er oppnådd, men økonomisk målsetting ble ikke nådd på grunn av at uforutsette og kontraktsmessige forhold medførte et betydelig merforbruk. Opplysningene om sluttavregningens omfang kom på et tidspunkt der de fysiske arbeidene var ferdigstilt, og det var derfor ikke mulig å stoppe prosjektet i påvente av avklaring.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01209</b>	<b>Renovering 4.etg Rådhuset</b>	<b>3 000 000</b>	<b>1 944 570,50</b>	<b>0</b>	<b>1 055 000</b>	<b>986 266,61</b>	<b>2 930 837,11</b>	<b>69 162,89</b>

K-113/11 oppr budsjett 3.000.000.

Prosjektet omfatter: Renovering av 4. etg i Rådhuset, med spesielt hensyn på bedring av arbeidsmiljø.  
 Fremdrift: Prosjektet er ferdigstilt.  
 Økonomi: Løst innenfor ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse realisert

<b>01210</b>	<b>Utvidelse tomtefelt Elverom</b>	<b>2 700 000</b>	<b>56 707,00</b>	<b>2 500 000</b>	<b>335 000</b>	<b>332 758,00</b>	<b>389 465,00</b>	<b>2 310 535,00</b>
--------------	------------------------------------	------------------	------------------	------------------	----------------	-------------------	-------------------	---------------------

K-113/11 oppr budsjett 200.000+ K-100/12 oppr budsjett 2.500.000.

Prosjektet omfatter: Utvidelse av tomtefeltet ved Elverom prosjekteres, og interesse for tomter utredes.  
 Fremdrift: Omprosjektering er gjennomført, omregulering er varslet, mulig oppstart til høsten 2014.  
 Økonomi: Løses innenfor prioritert ramme. Utbyggingskostnader er bevilget i 2014.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

<b>01211</b>	<b>Dokka Kulturstasjon</b>	<b>4 500 000</b>	<b>511 014,60</b>	<b>0</b>	<b>1 430 000</b>	<b>1 251 500,00</b>	<b>1 762 514,60</b>	<b>2 737 485,40</b>
--------------	----------------------------	------------------	-------------------	----------	------------------	---------------------	---------------------	---------------------

K-113/11 oppr budsjett 4.500.000.

Prosjektet omfatter: Rydding av stasjonsområdet, riving av enkelte bygg, og igangsetting av regulering av området

Fremdrift: Rydding og riving er gjennomført. Regulering pågår. Enkel istandsetting av Lok-verksted er gjort.  
 Økonomi: Løses innenfor prioritert ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01212</b>	<b>Utbygging Furulund Barnehage</b>	<b>20 300 000</b>	<b>4 176 107,65</b>	<b>4 300 000</b>	<b>15 000 000</b>	<b>14 288 651,36</b>	<b>18 464 759,01</b>	<b>1 835 240,99</b>

K-113/11 oppr budsjett 16.000.000 + K-100/12 oppr budsjett 4.300.000.

Prosjektet omfatter: Utbygging av Furulund barnehage med 2,5 avdeling.  
 Fremdrift: Bygget ble tatt i bruk i august. Noen småting gjenstår og ferdigstilles i 1. kvartal 2014.  
 Økonomi: Løses godt innenfor ramme. Anslag på ca 1,5 millioner kroner i mindreforbruk.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

<b>01213</b>	<b>Utomhus skoleområdet Dokka</b>	<b>400 000</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>	<b>400 000</b>	<b>458 111,00</b>	<b>458 111,00</b>	<b>-58 111,00</b>
--------------	-----------------------------------	----------------	-------------	----------	----------------	-------------------	-------------------	-------------------

K-113/11 oppr budsjett 400.000

Prosjektet omfatter: Utvidelse av parkering ved Dokkahallen  
 Fremdrift: Ferdigstilt.  
 Økonomi: Mer omfattende overvannshåndtering enn forutsatt ga et merforbruk på drøyt 58.000,- kroner.  
 Vurdering: Kvalitetsmessige mål oppnådd, men ikke økonomiske målsettinger.

<b>01215</b>	<b>Permanent barnehage Øygardsjordet</b>	<b>14 000 000</b>	<b>9 565 162,84</b>	<b>0</b>	<b>2 100 000</b>	<b>1 648 835,30</b>	<b>11 213 998,14</b>	<b>2 786 001,86</b>
--------------	--	-------------------	---------------------	----------	------------------	---------------------	----------------------	---------------------

K-113/11 oppr budsjett 14.000.000.

Prosjektet omfatter: Omgjøring av midlertidig barnehage til permanent. Utkjøp av moduler, regulering av området, saltak, overbygg over vognparkering, ferdigstilling av trafikkarealer og lekearealer, lekeapparater, gjerde.  
 Fremdrift: Ferdigstilt, bortsett fra utebod, fortau og asfalt som tas våren 2014. Dokumentasjon gjenstår.



Økonomi: Løses innenfor ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01216	SD (Sentral Driftsstyring) Dokka barneskole	500 000	48 200,00	0	451 000	456 329,50	504 529,50	-4 529,50

K-113/11 oppr budsjett 500.000.

Prosjektet omfatter: Anskaffelse av Sentral Driftsstyring på Dokka Barneskole, for bedre styring av varme, ventilasjon etc.

Fremdrift: Ferdigstilt.

Økonomi: Medførte en mindre overskridelse.

Vurdering: Måloppnåelse realisert.

01217	Elektronisk låsesystem Landmo	450 000	0,00	0	0	0,00	0,00	450 000,00
-------	-------------------------------	---------	------	---	---	------	------	------------

K-113/11 oppr budsjett 450.000.

Prosjektet omfatter: Elektronisk låsesystem på Landmo, for bedre adgangskontroll og sikkerhet.

Fremdrift: Løsning er valgt, men er satt på vent i påvente av ombygging av LOS. Realiseres sammen med ombygging LOS i 2014.

Økonomi: Forutsettes løst innenfor ramme.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk

01219	Utskifting av telefonløsning	821 000	665 816,91	0	140 000	63 524,00	729 340,91	91 659,09
-------	------------------------------	---------	------------	---	---------	-----------	------------	-----------

K-113/11 oppr budsjett 821.000.

Prosjektet omfatter: Utfasing av eksisterende telefonsentraler og utstyr.

Fremdrift: Det jobbes med slutføring av omkopling på Landmo, samt Dokka-skolene. Gjenstår noe utskifting av analoge linjer på Korsvold og DBS.

Økonomi: Forventes at tildelte ramme skal holde. Restbevilgning vil bli foreslått innarbeidet i revidert investeringsbudsjett 2014.

Vurdering: Prosjektet forventes slutført i våren 2014.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01220</b>	<b>Arkivskap/flytting av arkiv</b>	<b>789 000</b>	<b>385 086,62</b>	<b>0</b>	<b>55 000</b>	<b>58 285,00</b>	<b>443 371,62</b>	<b>345 628,38</b>
K-113/11 oppr budsjett 789.000.								
Prosjektet omfatter: Flytting og oppgradering av fjernarkiv for personopplysninger i Landmo-området samt innkjøp av brannsikre arkivskap rundt om i enheter og avdelinger. Fremdrift: Oppgradering av det gamle fjernarkivet er slutført. Økonomi: Prosjektet er avsluttet med en ubrukt bevilgning på kr 345.000,-. Vurdering: Måloppnåelse realisert, med stort mindreforbruk.								
<b>01223</b>	<b>Utelekeplass Solheim og Lundhaug</b>	<b>300 000</b>	<b>156 098,21</b>	<b>0</b>	<b>143 000</b>	<b>133 610,50</b>	<b>289 708,71</b>	<b>10 291,29</b>
K-113/11 oppr budsjett 300.000.								
Prosjektet omfatter: Oppgradering av utearealer ved Solheim og Lundhaug barnehager, bl.a. lekeapparater og utvidet parkering ved Lundhaug Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Løst innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse realisert.								
<b>01225</b>	<b>Utredning og prosjektering Riisby renseanlegg</b>	<b>600 000</b>	<b>0,00</b>	<b>500 000</b>	<b>200 000</b>	<b>134 549,13</b>	<b>134 549,13</b>	<b>465 450,87</b>
K-113/11 oppr budsjett 100.000+K-100/12 oppr budsjett 500.000.								
Prosjektet omfatter: Prosjektering og utredninger for renovering eller tilknytning til ledningsnett for Riisby renseanlegg Fremdrift: Konsulent valgt. Arbeidet vil pågå utover vinteren. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse realistisk.								
<b>01227</b>	<b>Ledningsnett rehabilitering</b>	<b>4 099 000</b>	<b>2 642 026,66</b>	<b>0</b>	<b>1 456 000</b>	<b>1 456 102,45</b>	<b>4 098 129,11</b>	<b>870,89</b>
K-113/11 oppr budsjett 2.000.000 + K-81/12 +800.000 og + 511.000 + K-35/13 + 788 000 .								

Prosjektet omfatter: Rehabilitering av ledningsnett og kummer. Utbedring av svake punkt og kjente problemområder.  
 Fremdrift: Utskifting av kummer og renovering gjort. Boring av ny overføringsledning under elva utført.  
 Økonomi: Løst innenfor revidert ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse realisert.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01228</b>	<b>Klausulering/offentlig godkjent vannverk</b>	<b>1 000 000</b>	<b>74 488,40</b>	<b>0</b>	<b>100 000</b>	<b>98 737,60</b>	<b>173 226,00</b>	<b>826 774,00</b>

K-113/11 oppr budsjett 1.000.000.

Prosjektet omfatter: Klausulering av nedslagsfelt til Dokka vannverk, og forbedringer for formell godkjenning av vannverket.  
 Fremdrift: Dialog med berørte grunneiere etablert, men avtaler og utbetalinger vil først komme i 2014. Belastet etablering av brutt vannforsyning.  
 Økonomi: Løses innenfor ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk, men kan dra ut i tid.

<b>01229</b>	<b>Renovering Torpa vannverk</b>	<b>3 600 000</b>	<b>0,00</b>	<b>2 100 000</b>	<b>300 000</b>	<b>39 119,31</b>	<b>39 119,31</b>	<b>3 560 880,69</b>
--------------	----------------------------------	------------------	-------------	------------------	----------------	------------------	------------------	---------------------

K-113/11 oppr budsjett 1.500.000 + K-100/12 oppr budsjett 2.100.000.

Prosjektet omfatter: Renovering av Torpa vannverk.  
 Fremdrift: Anbud valgt. Bygget blir satt opp februar 2014. Montering av utstyr vil skje vår/sommer 2014.  
 Økonomi: Løses innenfor den totale rammen.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

<b>01230</b>	<b>Sonevanmåler Dokka</b>	<b>800 000</b>	<b>323 491,80</b>	<b>400 000</b>	<b>265 000</b>	<b>263 588,30</b>	<b>587 080,10</b>	<b>212 919,90</b>
--------------	---------------------------	----------------	-------------------	----------------	----------------	-------------------	-------------------	-------------------

K-113/11 oppr budsjett 400.000 + K-100/13 oppr budsjett 400.000.

Prosjektet omfatter: Etablering av flere sonevanmålere, for å ha bedre kontroll på vannforbruk og eventuelle lekkasjer i ulike soner  
 Fremdrift: Mobil måler er anskaffet, to sonevanmålere er montert. Siste monteres 2014.  
 Økonomi: Løses innenfor ramme.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01232	Nytt UV-anlegg Dokka vannverk	1 000 000	0,00	0	0	0,00	0,00	1 000 000,00

K-113/11 oppr budsjett 1.000.000.

Prosjektet omfatter: Utskifting av foreldet UV-anlegg ved Dokka Vannverk, nødvendig for godkjenning av vannverket  
 Fremdrift: Tilbyder valgt. Ferdigstilles 2014.  
 Økonomi: Løses innenfor ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk

01233	Kjøp/salg eiendom Vokks	4 502 000	4 523 250,23	0	0	37 120,00	4 560 370,23	-58 370,23
	Inntekter i prosjektet:					-47 110,00		
	Nettoinntekter:					-9 990,00		

K-2/12 Ramme 4.200.000, finansieres ved salg tomt 900.000, husleie/fremtidig leie vaskehall og verksted 1.100.000, låneopptak 2.200.000+302.000 fra 01240.

Prosjektet omfatter: Avtale om kjøp av Vokksgata 26 med fradrag for tomt i Vest-Torpavegen, inklusive omkostninger og litt opprusting av eiendommen.  
 Fremdrift: Kjøpet er gjennomført, og nødvendig opprusting for vedsenteret er foretatt i 2012. For 2013 gjelder det utgifter til tinglysing og dokumentavgift, og refusjon fra Vokks på deres andel av disse utgiftene.  
 Økonomi: Totalt sett merforbruk på kr 11.260,-  
 Vurdering: Måloppnåelse realisert.

01237	Ventilasjonsanlegg Landmo vaskeri	295 000	45 500,00	0	249 000	142 664,50	188 164,50	106 835,50
-------	-----------------------------------	---------	-----------	---	---------	------------	------------	------------

K-sak 44/12  
295.000.

Prosjektet omfatter: Nytt ventilasjonsanlegg Landmo vaskeri.  
 Fremdrift: Ferdigstillt.

Økonomi: Løst med mindreforbruk på ca 107.000 kr.  
 Vurdering: Måloppnåelse realisert med relativt stort mindreforbruk

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01238	Utomhusområder Dokka barneskole ferdigstillelse	605 468	469 208,10	0	136 000	128 579,00	597 787,10	7 680,90

K-sak 45/12 580.000 + 25.468 i overføring fra Dokka Barneskole for betaling av lekeapparat som ikke var en del av prosjektet.

Prosjektet omfatter: Ferdigstillelse av uteområdet ved Dokka Barneskole, ihht revidert plan

Fremdrift: Ferdigstilt

Økonomi: Løst innenfor ramme

Vurdering: Måloppnåelse realisert.

01239	Utkjøp festetomter	5 800 000	5 680 000,00	0	6 000	6 062,00	5 686 062,00	113 938,00
-------	--------------------	-----------	--------------	---	-------	----------	--------------	------------

K-sak 47/12 5.800.000.

Prosjektet omfatter: Utkjøp av festetomter i Landmoområdet og området rundt skolene på Dokka og Øygardsjordet. I 2013 er det belastet oppmålingsgebyrer.

Fremdrift: Utført.

Økonomi: Avregning vil bli foretatt etter endelig oppmåling.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01241	Salg av kommunale eiendommer	0		0	0	191 718,46	191 718,46	
	Inntekter i prosjektet:					-8 353 281,00		
	Nettoinntekter:					-8 161 562,54		

Prosjektet omfatter: Salg av kommunale eiendommer. I 2013 er inntektene hovedsakelig knyttet til salg av en utleiebolig i Torpa, brannstasjonen, Dokken 3, tomter i Tonlia og salget av Saga-området. På utgiftssiden føres kostnader i forbindelse med salgene, oppmåling og tinglysing.

Fremdrift: Løpende gjennom året.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01242</b>	<b>Demensboliger Øygardsjordet</b>	<b>1 450 000</b>	<b>23 500,00</b>	<b>1 000 000</b>	<b>120 000</b>	<b>65 100,00</b>	<b>88 600,00</b>	<b>1 361 400,00</b>
K-sak 32/12 450.000 + K 100/12 oppr budsjett 1.000.000.								
Prosjektet omfatter: Forstudie bygging av demensboliger. Fremdrift: Forstudien endte opp i vedtak om ombygging av LOS. Økonomi: Kun en mindre andel brukt til planlegging. Vurdering: Mål endret.								
<b>01247</b>	<b>Opparbeidelse /erstatningsveg 121/497</b>	<b>175 000</b>	<b>116 667,50</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>116 667,50</b>	<b>58 332,50</b>
K-sak 30/10 salgsinntekter næringstomt Løkka Døhl ble avsatt til ubundet investeringsfond for senere opparbeidelse av vei.								
Prosjektet omfatter: Opparbeidelse av erstatningsveg ifbm salg av næringstomt med behov for veg. Fremdrift: Asfaltering i 2014. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
<b>01301</b>	<b>Ny lagringsløsning (SAN)</b>	<b>463 000</b>	<b>0,00</b>	<b>463 000</b>	<b>190 000</b>	<b>156 715,51</b>	<b>156 715,51</b>	<b>306 284,49</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 463.000.								
Prosjektet omfatter: Oppgradering av lagringsløsning for data som brukes av hele organisasjonen. Fremdrift: Prosjektet er ferdigstilt. Økonomi: Overskytende ramme vil bli foreslått overført til 2014 pga. manglende finansiering av prosjekt 01303 Fornyelse av terminalserverløsningen. Vurdering: Måloppnåelse realisert, med vesentlig mindreforbruk.								
<b>01302</b>	<b>Ny sonemodell IT-arkitekturen</b>	<b>250 000</b>	<b>0,00</b>	<b>250 000</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>250 000,00</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 250.000.								

Prosjektet omfatter: Teknisk plattform.  
 Fremdrift: Ny modell henger i sammen med valg av teknisk plattform. Prosjektet kan ikke starte før ny teknisk plattform er valgt. Pga. forsinkelser i prosjekt 01303 Fornyelse terminalservere sikker sone, er ikke prosjektet påbegynt i 2013. Prosjektet vil derfor bli foreslått innarbeidet i revidert investeringsbudsjett for 2014. Prosjektet vil starte opp i 2014.  
 Økonomi: Hvorvidt tildelt ramme er tilstrekkelig vet man først når teknisk løsning er valgt.  
 Vurdering: Måloppnåelse realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01303	Fornyelse terminalserver, sikker sone	458 000	0,00	458 000	0	0,00	0,00	458 000,00

K-sak 100/12 oppr budsjett 458.000.

Prosjektet omfatter: Teknisk plattform for databrukere tilknyttet sikker sone er utdatert og tilfredsstillende ikke databrukernes behov.  
 Fremdrift: Forslag til ny teknisk plattform er under testing.  
 Økonomi: Det ser ut til at økonomisk ramme ikke vil holde. Prosjektet er derfor ikke igangsatt i påvente av gjennomgang av prosjektets økonomi. Bevilgningen vil bli foreslått innarbeidet i revidert investeringsbudsjett 2014 sammen med restbevilgninger fra prosjekter som ble rimeligere enn budsjettet.  
 Vurdering: Måloppnåelse realistisk med økt ramme.

01304	Restrukturering av datarom	262 000	0,00	262 000	110 000	94 000,50	94 000,50	167 999,50
-------	----------------------------	---------	------	---------	---------	-----------	-----------	------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 262.000.

Prosjektet omfatter: Organisasjonens datarom ble etablert i 1986 og er nå ustrukturert i forhold til kabling og systematisering.  
 Fremdrift: Prosjektet er i gang, men ble ikke ferdigstilt i 2013. Prosjektet ble mer omfattende enn først antatt, og vil koste mer enn tidligere tildelt økonomisk ramme.  
 Økonomi: Det er gitt en bevilgningsøkning på kr 190.000,- i opprinnelig investeringsbudsjett 2014. I tillegg vil restbevilgning fra 2013 bli foreslått innarbeidet i revidert investeringsbudsjett 2014.  
 Vurdering: Måloppnåelse realistisk med den økte rammen for 2014.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01305</b>	<b>Sikker utskrift</b>	<b>343 000</b>	<b>0,00</b>	<b>343 000</b>	<b>60 000</b>	<b>9 537,50</b>	<b>9 537,50</b>	<b>333 462,50</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 343.000.								
<p>Prosjektet omfatter: Sikring mot at utskrifter med sensitive opplysninger kommer på avveie.</p> <p>Fremdrift: Prosjektet er ikke kommet skikkelig i gang på grunn av manglende arbeidskapasitet, samt blant annet avhengighet av innføring av elektronisk låsesystem på Landmo som ikke er påbegynt. Det er i 2013 jobbet med å skaffe oversikt over omfang og behov, samt etablering av en fornuftig teknisk plattform.</p> <p>Økonomi: Det er gitt en bevilgningsøkning på kr 150.000,- i opprinnelig investeringsbudsjett 2014. I tillegg vil restbevilgningen fra 2013 bli forslått innarbeidet i revidert investeringsbudsjett 2014.</p> <p>Vurdering: Måloppnåelse realistisk med den økte rammen for 2014.</p>								
<b>01306</b>	<b>Utvidelse av skoleløsningen</b>	<b>292 000</b>	<b>0,00</b>	<b>292 000</b>	<b>115 000</b>	<b>99 495,64</b>	<b>99 495,64</b>	<b>192 504,36</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 292.000.								
<p>Prosjektet omfatter: Ny dataløsning for skolene ble etablert i 2012. Løsningen ønskes utvidet slik at løsningen takler flere antall arbeidsstasjoner samtidig.</p> <p>Fremdrift: Løsningen har blitt utvidet, men prosjektet vil fortsette også i 2014.</p> <p>Økonomi: Ubrukte midler i 2013 vil bli foreslått innarbeidet i revidert investeringsbudsjettet for 2014.</p> <p>Vurdering: Måloppnåelse realistisk.</p>								
<b>01307</b>	<b>ROS-tiltak</b>	<b>2 500 000</b>	<b>0,00</b>	<b>2 500 000</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>2 500 000,00</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 2.500.000.								
<p>Prosjektet omfatter: Innkjøp og installasjon av nødstrømsaggregat for Landmo og Rådhuset, samt tilrettelegging for nødstrømsaggregat ved prioriterte el-anlegg i bygningsmassen.</p> <p>Fremdrift: Prosjektplan er utarbeidet. Anbud og realisering vil pågå ut i 2014.</p> <p>Økonomi: Kommende prosess vil avklare om rammen er tilstrekkelig.</p> <p>Vurdering: Måloppnåelse realistisk.</p>								



Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01309</b>	<b>Utskifting kjøretøy/varige driftsmidler TDE</b>	<b>700 000</b>	<b>0,00</b>	<b>700 000</b>	<b>700 000</b>	<b>716 596,40</b>	<b>716 596,40</b>	<b>-16 596,40</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 700.000.								
Prosjektet omfatter: Utskifting av kjøretøy og utstyr ved TDE. Fremdrift: Prioritert utskifting er gjennomført. Økonomi: Realisert med en mindre overskridelse av ramma. Vurdering: Måloppnåelse realisert, med en mindre overskridelse. Merforbruk ses i sammenheng med mindreforbruk på prosjekt 01310.								
<b>01310</b>	<b>Selvgående sopemaskin</b>	<b>1 200 000</b>	<b>0,00</b>	<b>1 200 000</b>	<b>1 085 000</b>	<b>1 286 641,77</b>	<b>1 286 641,77</b>	<b>-86 641,77</b>
	<b>Inntekter i prosjektet:</b>					<b>-150 000,00</b>		
	<b>Nettoutgift:</b>					<b>1 136 641,77</b>		
K-sak 100/12 oppr budsjett 1.200.000.								
Prosjektet omfatter: Anskaffelse av ny selvgående sopemaskin. Fremdrift: Maskina er levert og tatt i bruk. Økonomi: Løst innenfor ramme, der innbytte av gammel maskin går til fradrag. Totalt ca 63.000 kr i mindreforbruk. Vurdering: Måloppnåelse realisert.								
<b>01311</b>	<b>Nytt ventilasjonsanlegg Dokkahallen</b>	<b>2 000 000</b>	<b>0,00</b>	<b>2 000 000</b>	<b>1 000 000</b>	<b>668 487,50</b>	<b>668 487,50</b>	<b>1 331 512,50</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 2.000.000.								
Prosjektet omfatter: Nytt ventilasjonsanlegg i Dokkahallen. Fremdrift: Tilbyder valgt, og arbeidet er igangsatt. Ferdigstilles vår 2014. Økonomi: Løses godt innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk, med betydelig mindreforbruk.								
<b>01312</b>	<b>Pumper fyranlegg Dokkahallen</b>	<b>250 000</b>	<b>0,00</b>	<b>250 000</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>250 000,00</b>

K-sak 100/12 oppr budsjett 250.000.

Prosjektet omfatter: Nye pumper til fyranlegg i Dokkahallen.

Fremdrift: Tas sammen med ventilasjonen. Ferdigstilles i løpet av høsten.

Økonomi: Bevilgning blir ikke benyttet, da dette inngår i ventilasjonsanlegget i 01311. Innebærer da mindreforbruk på 250.000 her.

Vurdering: Mål oppnås uten bruk av denne bevilgning.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01313	Energimerking av kommunale bygg	250 000	0,00	250 000	0	0,00	0,00	250 000,00

K-sak 100/12 oppr budsjett 250.000.

Prosjektet omfatter: Lovpålagt energimerking av kommunale bygg.

Fremdrift: Oppstart i 2014. Prosessen vil pågå i anslagsvis 3 år.

Økonomi: Løses innenfor ramme.

Vurdering: Mål oppnåelse fullt ut realistisk.

01314	Nærmiljøanlegg	150 000	0,00	150 000	0	0,00	0,00	150 000,00
-------	----------------	---------	------	---------	---	------	------	------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 150.000.

Prosjektet omfatter: Etablering av nærmiljøanlegg ved Torpa Barne- og Ungdomsskole.

Fremdrift: Under planlegging. Skolen jobber med ønsker og prioriteringer.

Økonomi: Løses innenfor ramme.

Vurdering: Mål oppnåelse fullt ut realistisk. Realiseres 2014.

01315	Asfaltering Skogvang barnehage	100 000	0,00	100 000	100 000	121 213,00	121 213,00	-21 213,00
-------	--------------------------------	---------	------	---------	---------	------------	------------	------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 100.000.

Prosjektet omfatter: Asfaltering av innkjøringsvei og parkeringsplass.

Fremdrift: Realisert.

Økonomi: Ble noe dyrere enn forutsatt, pga behov for oppretting/masseutskifting. Merforbruk på ca 21.000 kr.

Vurdering: Bra resultat, men sprekk på kostnader.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01316</b>	<b>Nødlys Landmo</b>	<b>350 000</b>	<b>0,00</b>	<b>350 000</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>350 000,00</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 350.000.								
Prosjektet omfatter: Installering av nye nødlys på Landmo. Fremdrift: Har innhentet priser. Gjennomføres i 2014, sammen med ombygging LOS. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
<b>01317</b>	<b>Tak over kantine Landmo</b>	<b>350 000</b>	<b>0,00</b>	<b>350 000</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>350 000,00</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 350.000.								
Prosjektet omfatter: Legging av nytt tak over kantina på Landmo. Fremdrift: Ikke igangsatt grunnet stor arbeidsmengde. Utsatt til 2014. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk, men neste år.								
<b>01318</b>	<b>Solskjerming Dokka ungdomsskole</b>	<b>1 000 000</b>	<b>0,00</b>	<b>1 000 000</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>1 000 000,00</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 1.000.000.								
Prosjektet omfatter: Utvendig solskjerming av sydvendte vinduer ved DUS. Fremdrift: Monteres i mars 2014. Økonomi: Forventes løst innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
<b>01319</b>	<b>Utbedring overvannsproblemer Landmo</b>	<b>150 000</b>	<b>0,00</b>	<b>150 000</b>	<b>150 000</b>	<b>64 791,24</b>	<b>64 791,24</b>	<b>85 208,76</b>

K-sak 100/12 oppr budsjett 150.000.

Prosjektet omfatter: Etablering av nye synkekummer for å løse overvannsproblemer på tre plasser.

Fremdrift: Kummer er ferdigstilt. Reasfaltering tas sommeren 2014.

Økonomi: Løses innenfor ramme.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01321	Inngangsparti Landmo	300 000	0,00	300 000	300 000	304 300,55	304 300,55	-4 300,55

K-sak 100/12 oppr budsjett 300.000.

Prosjektet omfatter: Ombygging til nytt universelt utformet inngangsparti.

Fremdrift: Ferdigstilt.

Økonomi: Løst med overskridelse på ca 4000 kr.

Vurdering: Måloppnåelse realisert.

01322	Digitalisering byggesaksarkiv	700 000	0,00	700 000	0	0,00	0,00	700 000,00
-------	-------------------------------	---------	------	---------	---	------	------	------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 700.000.

Prosjektet omfatter: Digitalisering av byggesaksarkivet til plan og næring.

Fremdrift: Er en del av anbudet i forbindelse med eiendomsskatteprosjektet. Rydding av arkiv er gjennomført, og scanningen skal gjennomføres i løpet av våren 2014.

Økonomi: Bevilgningen er vurdert å være tilstrekkelig.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01323	Fortau Nedre Smebyveg og Lyngvegen	900 000	0,00	900 000	600 000	5 843,88	5 843,88	894 156,12
-------	------------------------------------	---------	------	---------	---------	----------	----------	------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 900.000.

Prosjektet omfatter: Opparbeide fortau langs Nedre Smedbyvei og Lyngvegen

Fremdrift: Prosjektering pågår. Realiseres 2014.

Økonomi: Forutsettes løst innenfor ramme, men anbudspriser vil gi avklaring.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01324</b>	<b>Trafikksikkerhetstiltak</b>	<b>200 000</b>	<b>0,00</b>	<b>200 000</b>	<b>200 000</b>	<b>204 930,88</b>	<b>204 930,88</b>	<b>-4 930,88</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 200.000.								
Prosjektet omfatter: Anskaffelse av utstyr for ÅDT-måling samt generelle trafikksikkerhetstiltak. Fremdrift: Måleutstyr anskaffet, og fartsreducerende tiltak gjennomført. Økonomi: Løst med liten overskridelse på ca 5000 kr. Vurdering: Måloppnåelse realisert.								
<b>01325</b>	<b>Asfaltering Storgata fra Esso til Fv 33</b>	<b>1 150 000</b>	<b>0,00</b>	<b>1 150 000</b>	<b>1 127 000</b>	<b>1 126 691,00</b>	<b>1 126 691,00</b>	<b>23 309,00</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 1.150.000.								
Prosjektet omfatter: Asfaltering av Storgata fra Esso til FV33. Fremdrift: Ferdigstilt i høst, bortsett fra vegmerking som tas våren 2014. Økonomi: Forutsettes løst innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
<b>01326</b>	<b>Forprosjekt fortau Sollisvingen</b>	<b>300 000</b>	<b>0,00</b>	<b>300 000</b>	<b>150 000</b>	<b>58 672,00</b>	<b>58 672,00</b>	<b>241 328,00</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 300.000.								
Prosjektet omfatter: Prosjektering av løsning for fortau eller gang- og sykkelsti fra Bergfoss til Sollisvingen. Fremdrift: Prosjektering pågår. Rapport legges frem våren 2014. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
<b>01327</b>	<b>Fortau Landmovegen</b>	<b>150 000</b>	<b>0,00</b>	<b>150 000</b>	<b>70 000</b>	<b>91 272,43</b>	<b>91 272,43</b>	<b>58 727,57</b>

K-sak 100/12 oppr budsjett 150.000.

Prosjektet omfatter: Omregulering mhp fortau langs Landmovegen, fra Gamlevegen til Øygardsjordet.

Fremdrift: Omregulering og prosjektering pågår.

Økonomi: Løses innenfor ramme.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01328	Ombygging veg Nybakktåje	200 000	0,00	200 000	100 000	14 382,91	14 382,91	185 617,09

K-sak 100/12 oppr budsjett 200.000.

Prosjektet omfatter: Prosjektering av ombygging av nedre del av Nybakktåje.

Fremdrift: Prosjektering pågår. Rapport legges frem våren 2014.

Økonomi: Løses innenfor ramme.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01329	Ledningsnett rehabilitering	1 712 000	0,00	2 500 000	1 712 000	1 745 109,67	1 745 109,67	-33 109,67
-------	-----------------------------	-----------	------	-----------	-----------	--------------	--------------	------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 2.500.000 + K-35/13 -788.000.

Prosjektet omfatter: Rehabilitering av ledningsnett og kummer. Utbedring av svake punkt og kjente problemområder.

Fremdrift: Ferdig med rehabilitering i tilknytning til ny VA-ledning langs nye RV250.

Økonomi: Realisert med ca 33.000 kr i merforbruk.

Vurdering: Måloppnåelse realisert, med mindre overskridelse.

01330	Hjulgående gravemaskin	1 000 000	0,00	1 000 000	1 000 000	984 454,80	984 454,80	15 545,20
-------	------------------------	-----------	------	-----------	-----------	------------	------------	-----------

K-sak 100/12 oppr budsjett 1.000.000.

Prosjektet omfatter: Anskaffelse av brukt hjulgående gravemaskin med tilhørende utstyr.

Fremdrift: Maskinen er anskaffet.

Økonomi: Løst innenfor ramme, med ca 15.000 kr i mindreforbruk.

Vurdering: Måloppnåelse realisert.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01331</b>	<b>Asfaltering Åmot gjenvinningsstasjon</b>	<b>200 000</b>	<b>0,00</b>	<b>200 000</b>	<b>200 000</b>	<b>204 906,13</b>	<b>204 906,13</b>	<b>-4 906,13</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 200.000.								
Prosjektet omfatter: Asfaltering av kjøre- og containerarealer ved Åmot gjenvinningsstasjon, for å hindre uønsket avrenning. Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Løst med ca 5000 kr i merforbruk. Vurdering: Måloppnåelse realisert.								
<b>01334</b>	<b>PLS Dokka RA</b>	<b>800 000</b>	<b>0,00</b>	<b>800 000</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>800 000,00</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 800.000.								
Prosjektet omfatter: Etablering av ny PLS ved Dokka Renseanlegg (styringsenhet for alle automatiserte prosesser og maskiner). Fremdrift: Omfattende detaljprosjektering og utarbeidelse av anbudsgrunnlag pågår. Realiseres i 2014. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
<b>01335</b>	<b>ENØK Dokka RA</b>	<b>800 000</b>	<b>0,00</b>	<b>800 000</b>	<b>800 000</b>	<b>832 038,63</b>	<b>832 038,63</b>	<b>-32 038,63</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 800.000.								
Prosjektet omfatter: ENØK-tiltak ved Dokka Renseanlegg, med fokus på tildekking av basseng og ventilasjon. Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Løst med et merforbruk på ca kr 32.000,- Vurdering: En mindre overskridelse, men overoppfylt målsetting i forhold til omfang og ENØK-effekt.								
<b>01336</b>	<b>Vannledning Dokka RA</b>	<b>1 000 000</b>	<b>0,00</b>	<b>1 000 000</b>	<b>1 000 000</b>	<b>1 286 917,89</b>	<b>1 286 917,89</b>	<b>-286 917,89</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 1.000.000.								

Prosjektet omfatter: Etablering av ny vannledning til Dokka RA.  
 Fremdrift: Ferdigstilt.  
 Økonomi: Endte med et betydelig merforbruk på ca 287.000 kroner. Merforbruket skyldes merkostnader ved boring under Fv 33, og større behov for kommer og rørleggertjenester enn forutsatt.  
 Vurdering: Løst med god kvalitet, men en betydelig overskridelse. Prosessen evalueres og erfaringene brukes for å forhindre gjentakelse.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01337	Ny pumpestasjon Vinjarmoen	3 600 000	0,00	3 600 000	0	0,00	0,00	3 600 000,00

K-sak 100/12 oppr budsjett 3.600.000.

Prosjektet omfatter: Etablere ny pumpestasjon som erstatter utdatert pumpestasjon v/Rustfrie Bergh. Etablere nytt ledningsnett til næringstomter.  
 Fremdrift: Avventes i forhold til utbygging av næringstomter.  
 Økonomi: Løses innenfor ramme.  
 Vurdering: Ikke oppstart i 2013. Vil foreslå utsettelse til 2014.

01338	Utbedringer Brovoll vannverk	500 000	0,00	500 000	0	0,00	0,00	500 000,00
-------	------------------------------	---------	------	---------	---	------	------	------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 500.000.

Prosjektet omfatter: Ombygging av pumper, fjerning av gammel trykktank, etablering av tank til vannglass.  
 Fremdrift: Jobber med løsninger. Mulig at pumper må utskiftes. Realiseres i 2014  
 Økonomi: Løses innenfor ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk

01339	Utomhus skoleområdet Torpa	200 000,00	0,00	200 000	0	0,00	0,00	200 000,00
-------	----------------------------	------------	------	---------	---	------	------	------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 200.000.

Prosjektet omfatter: Opprusting av uteområdet ved skolen i Torpa.  
 Fremdrift: Under planlegging. Skolen jobber med ønsker og prioriteringer.  
 Økonomi: Løses innenfor ramme.



Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk, men i 2014.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01340</b>	<b>Kjøp av aksjer kompetanse, universitets- og forskningsfondet i Oppland AS</b>	<b>55 256,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>55 256,00</b>
K-sak 8/13 55.256.								
Prosjektet omfatter: Kjøp av 10 aksjer i Kompetanse-, universitets- og forskningsfondet i Oppland AS								
Fremdrift: Pengene er ikke utbetalt ennå i påvente av en uttalelse fra Skattedirektoratet om fritak for skatteplikt for selskapet.								
Økonomi: Vedtak for finansiering av 55.256,- fra ubundet investeringsfond.								
Vurdering: Kjøpet vil bli foretatt så snart fritaket for skatteplikt foreligger.								
<b>01341</b>	<b>Sentrifuge Dokka RA</b>	<b>360 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>	<b>360 000</b>	<b>341 142,40</b>	<b>341 142,40</b>	<b>18 857,60</b>
K-sak 40/13 360.000.								
Prosjektet omfatter: Opprusting/overhaling av havarert sentrifuge for avvanning av slam ved Dokka renseanlegg.								
Fremdrift: Er gjennomført. Noe kostnader gjenstår.								
Økonomi: Løst innenfor ramme, med ca 19.000 kr i mindreforbruk.								
Vurdering: Måloppnåelse realisert.								
<b>01342</b>	<b>Tilskudd traktor Fellesrådet</b>	<b>97 600,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>	<b>97 600</b>	<b>97 600,00</b>	<b>97 600,00</b>	<b>0,00</b>
K-sak 71/13 97.600,- finansiert ved låneopptak.								
Prosjektet omfatter: Tilskudd til Nordre Land kirkelige fellesråd til innkjøp av minitraktor.								
Fremdrift: Fellesrådet har kjøpt traktoren og kommunen har overført tilskuddet til fellesrådet.								
Økonomi: I henhold til vedtak.								
Vurdering: Realisert.								

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01350</b>	<b>Opprusting kommunale veger</b>	<b>500 000</b>	<b>0,00</b>	<b>500 000</b>	<b>500 000</b>	<b>497 914,81</b>	<b>497 914,81</b>	<b>2 085,19</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 500.000.								
Prosjektet omfatter: Opprusting av kommunale veger. Fremdrift: Ferdigstilt. Økonomi: Løst innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse realisert.								
<b>01360</b>	<b>Rehabiliterings- og opprustingsplan for kirke og eiendom</b>	<b>2 850 000</b>	<b>0,00</b>	<b>2 000 000</b>	<b>2 300 000</b>	<b>0,00</b>	<b>2 566 709,60</b>	<b>283 290,40</b>
K-sak 100/12 oppr budsjett 2.000.000 + K-35/13 850.000 fra 01203. <span style="float: right;">er sum delprosjektene</span>								
Prosjektet omfatter: Rehabilitering og opprusting av kommunale bygg ihht plan. Fremdrift: Løpende gjennom året. Noen underprosjekter går over til vår 2014. Økonomi: Løses innenfor ramme. Enkeltprosjekter føres på eget prosjektnummer fra 01361 og utover. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
<b>01361</b>	<b>Dagavdeling Voksgata</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>		<b>495 813,35</b>	<b>495 813,35</b>	
Prosjektet omfatter: Nødvendig opprusting av lokaler ved Vedsenteret for flytting av dagsenteret fra Torpa til Dokka. Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme. Vurdering: Måloppnåelse realisert								
<b>01362</b>	<b>Kjøkken Landmo</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>		<b>411 146,63</b>	<b>411 146,63</b>	

Prosjektet omfatter: Utskifting av 4 avdelingskjøkken ved Landmo mhp brukervennlighet og mattilsynets krav.  
 Fremdrift: Gjennomført.  
 Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme .  
 Vurdering: Måloppnåelse realisert.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01363</b>	<b>Utvidelse Dokka barneskole</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>		<b>337 169,50</b>	<b>337 169,50</b>	

Prosjektet omfatter: Opprusting av ventilasjonsanlegg ved DBS.  
 Fremdrift: Ferdigstilles i løpet av april 2014.  
 Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

<b>01364</b>	<b>Utvidelse ventilasjonsanlegg Landmo</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>		<b>157 826,75</b>	<b>157 826,75</b>	
--------------	--	----------	-------------	----------	--	-------------------	-------------------	--

Prosjektet omfatter: Oppgradering av ventilasjonsanlegget på Landmo.  
 Fremdrift: Ferdigstilt.  
 Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse realisert

<b>01365</b>	<b>Nordsinni kirke</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>		<b>70 303,75</b>	<b>70 303,75</b>	
--------------	------------------------	----------	-------------	----------	--	------------------	------------------	--

Prosjektet omfatter: Slutføring av tidligere prosjekt 08002 ved Nordsinni Kirke  
 Fremdrift: Ferdigstilt  
 Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse realisert

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
<b>01366</b>	<b>Oppgradering Parken Ungdomsklubb</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>		<b>190 187,00</b>	<b>190 187,00</b>	
Prosjektet omfatter: Rehabilitering av gulv i Parken. Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme. Vurdering: Måloppnåelse realisert								
<b>01367</b>	<b>Lys/ENØK kirke</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>		<b>188 319,00</b>	<b>188 319,00</b>	
Prosjektet omfatter: Ny utvendig LED-belysning for kirker. Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme. Vurdering: Måloppnåelse realisert								
<b>01368</b>	<b>Sikring skole</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>		<b>307 706,86</b>	<b>307 706,86</b>	
Prosjektet omfatter: Adgangssikring av DUS for å begrense tilganger til deler av skolebygningen utenom ordinær skoletid. Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme. Vurdering: Måloppnåelse realisert								
<b>01369</b>	<b>Opprustning overvannsproblematikk Tonlia barnehage</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>		<b>114 130,76</b>	<b>114 130,76</b>	

Prosjektet omfatter: Drenering rundt Tonlia barnehage, til overvannssystem  
 Fremdrift: Ferdigstilt  
 Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse realisert

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01370	Varelevering/snuplass skoleområdet	0	0,00	0		294 106,00	294 106,00	

Prosjektet omfatter: Etablering av snuplass og lasterampe for varelevering  
 Fremdrift: Ferdigstilt  
 Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme.  
 Vurdering: Måloppnåelse realisert

01390	Egenkapitalinnskudd KLP	1 175 718	0,00	1 000 000	1 175 718	1 175 718,00	1 175 718,00	0,00
-------	-------------------------	-----------	------	-----------	-----------	--------------	--------------	------

K-sak 100/12 oppr budsjett 1.000.000+K-sak 49/13 +175.718.

Prosjektet omfatter: Kjøp av eierandeler i KLP. Innkalling av egenkapital gjøres for å styrke KLPs økonomi. Styret i KLP fastsetter egenkapitalinnskuddet.  
 Fremdrift: Har vært krevd inn årlig siden 2004. Krav om egenkapitalinnskudd kom i juli måned, og først da var årets sum kjent.  
 Økonomi: Ble bevilget kr 1 mill i opprinnelig budsjett 2013. I K-sak 49/13 ble restsummen bevilget.  
 Vurdering: Realisert.

01392	Formidlingslån/startlån 2013	10 000 000	0,00	10 000 000	10 000 000	16 051 289,04	16 051 289,04	-6 051 289,04
	Innbetalinger av avdrag på startlån:					-15 977 321,94		
	Netto utgifter:					73 967,10		

K-sak 100/12 oppr budsjett 10.000.000.

Prosjektet omfatter: Betaling av avdrag på lån i Husbanken som er tatt opp for videre utlån, og innbetalinger av avdrag på startlån.

Fremdrift: Her foregår inn- og utbetalinger løpene i gjennom året.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2013	Revidert budsjett 2013	Forbruk 2013	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
07720	Kjøp/salg av eiendommer	-	0,00	0	55 000	204 888,22	54 403,22	
	Inntekter i prosjektet:					-150 485,00		
	Netto i prosjektet:					54 403,22		

Prosjektet omfatter: Kjøp og salg av eiendommer.

Fremdrift: Foretas løpende gjennom året.

07721	Kjøp/salg av tomter/næringseiendommer	-	0,00	0	15 000	14 878,61	14 878,61	
	Inntekter i prosjektet:					0,00		
	Netto i prosjektet:					14 878,61		

Prosjektet omfatter: Kjøp og salg av tomet og næringseiendommer.

Fremdrift: Foretas løpende gjennom året.

08993	Utlån Nordre Land idrettslag	-	0,00	0	-197 000	-197 000,00	-197 000,00	
-------	------------------------------	---	------	---	----------	-------------	-------------	--

Prosjektet omfatter: Inntektsføring av årlige avdrag på lån til idrettslaget

08994	Utlån Dokka møbler eiendom	-	0,00	0	-225 000	500 000,00	500 000,00	
	Inntekter i prosjektet:					-725 000,00		
	Netto i prosjektet:					-225 000,00		

Prosjektet omfatter: Inntektsføring av årlige avdrag på lån til DME. I K-sak 46/12 ble det vedtatt at lånerammen til DME skulle økes med kr 500.000,-.

Beløpet skal finansieres av ubundet investeringsfond.

---

## 5 FINANS

Finansåret 2013 hadde en positiv start og dette fortsatt gjennom hele 2013. 2013 ble et «kanonår» i aksjemarkedet. Oslo Børs hovedindeks steg 23,6 % i 2013. Det var store forskjeller mellom bransjer, der helse var best, foran IT mens energi og oljeservice var blant de dårligst delområdene.

Norges bank har holdt styringsrenten uendret på 1,5 % gjennom hele 2013. 3 mnb Nibor falt med 17 rentepunkter gjennom året, og endte på gjennomsnittlig 1,75 % i 2013. Nordre Land kommune sine innlånsrenter har hovedsakelig vært uendret i 2013.

Nordre Land kommune foretok årets låneopptak knyttet til investeringer i september måned. Det ble lånt kr 32,7 mill. til finansiering av investeringer og kr 10 mill. i Husbanken for videreutlån via startlånordningen.

Nedenfor følger en oversikt over kommunens langsiktige plasseringer, fordelt pr aktivaklasse, med verdier og avkastning pr 31.12.13:

### Resultat plasseringer pr. 31.12.13

Aktiva	Beholdning antall/pålydende	Markeds- kurs	Markedsverdi* 31.12.13	Herav påløpt rente	+/- %	Resultat hiå. kr	Avk. hiå. %
DNB Likviditet 20 (III)	14.178.6590	1.000.5520	14.186.485			280.978	2.02 %
<b>Sum Pengemarked</b>			<b>14.186.485</b>			<b>280.978</b>	<b>2.02 %</b>
DNB Obligasjon 20 (III)	3.010.4117	989.2604	2.978.081			118.980	4.16 %
2% DnB NOR Bank CLN 06/13	-	100.00	-	-		61.806	2.51 %
Larvikbanken Brulanes Spb 10/14	3.000.000	100.15	3.007.963	3.463		73.712	2.47 %
Yara Int. 09/14	1.000.000	99.54	996.150	750		14.260	1.40 %
5,65% Spb 1 SR-Bank 08/13	-	-	-	-		1.533	2.12 %
<b>Sum Obligasjoner</b>			<b>6.982.194</b>	<b>4.213</b>		<b>270.291</b>	<b>2.88 %</b>
<b>Sum Rentemarked (eks. bankinnskudd)</b>			<b>21.168.679</b>	<b>4.213</b>		<b>551.269</b>	<b>2.37 %</b>
DNB Scandinavian Property Fund	350.000	11.60	4.060.000			189.000	4.83 %
<b>Sum Eiendom</b>			<b>4.060.000</b>			<b>189.000</b>	<b>4.83 %</b>
DNB Norden (III)	1.482.5498	1.051.8309	1.559.392		55.9 %	437.755	39.03 %
DNB Miljøinvest	994.9700	410.6485	408.583		-18.3 %	134.792	49.23 %
Utenlandske aksjefond			1.967.975		31.2 %	572.547	41.03 %
DNB OBX ETF (Norge)	97.200	48.8450	4.747.739		90.7 %	865.902	22.31 %
DNB Norge Selektiv (I)	3.970.0241	609.6397	2.420.284		142.0 %	414.634	20.67 %
Norske aksjefond			7.168.023		105.4 %	1.280.536	21.75 %
<b>Sum Aksjefond</b>			<b>9.135.998</b>		<b>83.1 %</b>	<b>1.853.083</b>	<b>25.44 %</b>
<b>Sum portefølje eks. bankinnskudd</b>			<b>34.364.676</b>	<b>4.213</b>	<b>0.0 %</b>	<b>2.593.352</b>	<b>7.52 %</b>
<b>Avkastning indeks (STIX)</b>			<b>3.324.95</b>				<b>1.62 %</b>

Lave renter gir lav avkastning i rentemarkedet. Fall i fastrentene og lavere påslag for risiko, gav en bedring i avkastningen på obligasjonsfondene mot slutten av året. Avkastningen på obligasjonene ble på linje med bankplasseringer og bedre enn pengemarkedet.

Også eiendomsfondet har gitt en bra avkastning i 2013, da særlig mot slutten av året.

Aksjemarkedet har gitt god avkastning i 2013. Det er særlig de utenlandske aksjefondene som har økt vesentlig i verdi og gir en god urealisert gevinst. Totalt sett gir aksjefondene en avkastning i 2013 på 25,44 %.

Nordre Land kommune sin langsiktige portefølje gav i 2013 totalt en avkastning på 7,52 %.

Referanseporteføljen hadde 1,62 %.



### Ressurser folkehelsekoordinator/ frisklivsveileder

Fram til juli 2013 hadde Mari Jøranli og Liv Thorseng 20 % stilling hver som folkehelsekoordinator samt at Mari Jøranli i tillegg hadde 20 % stilling som Frisklivsveileder. Mari Jøranli gikk da over i ny stilling og Liv Thorseng fortsatte i sin 20 % stilling ut året. Frisklivsentralen var ikke besatt høsthalvåret i 2013.

### Gjennom 2013 har dette vært hovedsakene:

**Folkehelsegruppa:** Gruppa har i 2013 blitt utvidet med Plan- og utviklingsrådgiver Inger Toril Holte Breien fra Teknisk avdeling og Kommunalsjef Jon Løvmoen. Representanter i gruppa for øvrig er uendret fra 2012.

Det har vært avholdt 5 møter i folkehelsegruppa.

Prosjekt samhandlingsreform fortsatte gjennom året med Laila Nereng som kommunens representant. Det har vært en målsetning å finne felles satsningsområder innen folkehelse i Gjøvikregionen.

**Tiltak for kommunalt ansatte/ lavterskeltilbud:** Det har også i år vært tilbud om UKK gangtest for kommunalt ansatte vår og høst. Gangtesten ble også i år koblet opp mot "Den glade vandrer". Turmålene har vært et samarbeid mellom HR, folkehelsekoordinatorene, Nordre Land helselag og Torpa O-lag. Utlån av truger/ gåstaver. Skiløype gjennom vinteren fra Dokka stasjon på jernbanelinja etablert. 218 registreringer i turbok fra midten av februar til 24. april.

**Inspirasjonskveld med Ine Wigernæs:** I samarbeid med helsesøstertjenesten og folkehelsegruppa ble det arrangert en inspirasjonskveld for folkehelse 13. mars med vel 200 frammøtte med Ine Wigernæs som inspirator. Kommunens bygdekvinnelag stod for matsservering og barneteatergruppa i Nordsinni Ungdomslag tok seg av underholdninga.

**Aktivitetsoversikt:** Denne er revidert og lagt ut på kommunens hjemmeside.

**Frisklivsentralen:** Bare vært i drift i vårhalvåret 2013. Gågruppa "den gode dørstokkmila" er etablert seg på Frivilligsentralen i tillegg til Frisklivsentralen. Økende antall deltakere.

**Ansettelse av ny folkehelsekoordinator/ frisklivsveileder:** Grete Klokkesveen tiltrer som folkehelsekoordinator/ frisklivsveileder i 70 % stilling fra januar 2014. Kommunen fått en stillingsøkning på 10 % øremerket frisklivsentralen via tilskuddsmidler.

## 7 RAPPORTERING PÅ POLITISKE VEDTAK

<b>K-sak 43/12 LANDMOVEIEN DOKKA</b> 1. Prosjekt Landmovegen fullføres innen en ramme på 324 400 kroner inklusive mva. 2. Rådmannen gis myndighet til å selge Gnr 41 Bnr 256.	1. Landmovegen er fullført. 2. Gnr 41 Bnr 256 er foreløpig ikke solgt.
<b>K-sak 60/12 RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE 2012</b> Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp de tiltak som er forslått i ROS-analysens tiltaksplan gjennom arbeidet med drifts- og investeringsbudsjett for 2013, samt organisatoriske tiltak.	Dette er gjort i revidert handlingsplan for 2014 vedtatt i kommunestyret i desember 2013. Anbudsdokumenter på aggregatløsning for LOS, rådhuset samt opsjon Korsvoll under utarbeidelse.
<b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Innsparingstiltak Sentraladministrasjonen: 1. Effektivisering fellestjenesten Nye tiltak Sentraladministrasjonen: 2. LEAN 3. Regional stilling IKT	1. Fellestjenesten er redusert med 0,3 årsverk som følge av digitaliserte sakspapirer. Øvrige besparelser er tatt ut gjennom redusert porto og papirforbruk. 2. I 2013 har det vært innføring i Fellestjenesten, Plan og næring, HR og lønn, Rådmannens ledergruppe, NAV og på Soltun. Det har vært oppfølging i Hjemmetjenesten, nye verdistrømsanalyser og 5S i alle avdelingene som startet opp i 2012. Det har også vært opplæring av to nye veiledere, som vil bidra til å bringe lean-arbeidet i Nordre Land kommune videre. 3. Regional IKT-stilling er nå besatt.
<b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Innsparingstiltak skole: Økt brukerbetaling SFO Dokka og Torpa	Tiltaket ble gjennomført fra skoleåret 2013/2014. Brukerbetaling ble i henhold til budsjett for 2013 for begge enhetene.
<b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Innsparingstiltak Torpa barnehage: Reduksjon i assistentstilling	Tiltaket er gjennomført fra nytt barnehageår august 2013. Styrking av lederressursen kompenserer en del for bortfallet av assistent, gjennom pedagogisk veiledning på avdelingene.
<b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Innsparingstiltak Nordsinni barnehage: Redusert innkjøp, økt samdrift, redusert vikarbruk og overtid	Tiltaket er gjennomført. Enheten har kun gjort nødvendige innkjøp. Enheten har hatt en del møter på dagtid og annen form for samtaler for å redusere overtid. Ferien ble avviklet med fire ukers samdrift på avdelingene, mot 3 i fjor.

<p><b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Innsparingstiltak Kultur:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Reduserte utgifter bibliotekdrift</li> </ol> <p>Nye tiltak Kultur:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Utvidet åpningstid Parken</li> <li>3. Nytt gulvbelegg og ny oppvaskmaskin Parken</li> <li>4. Øremerket tilskudd til voksenkor og korps</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tiltaket er gjennomført.</li> <li>2. Tiltaket er gjennomført. Klubben har vært åpen onsdager fra høstferien til jul, med mekkeverksted, fotogruppe, sangundervisning m.m. Klubben hadde en lørdagsåpen for 10. klasse og eldre med 90 stk. tilstede.</li> <li>3. Gulvbelegg er skiftet. Oppvaskemaskin ble det ikke funnet midler til.</li> <li>4. Tiltaket er gjennomført i henhold til budsjettvedtaket.</li> </ol>
---	---

<p><b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Innsparingstiltak Kulturskolen: Kutte dirigentstøtte voksen korps og kor</p>	<p>Tiltaket er gjennomført.</p>
---	---------------------------------

<p><b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Nye tiltak Familie og helse:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Økte utgifter til hjelpemidler</li> <li>2. Utvidelse ergo/fysio. og endringer legevakt</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Det er kjøpt inn flere småhjelpemidler som det er etterspørsel etter, og som hjelpemiddel sentralen ikke lenger dekker som håndtak, stol-/sengeklosser, strømpepåtrekker, gripetang m.m.</li> <li>2. <b>Utvidelse 60 % kommunefysioterapeut:</b> merkes positivt bla. i forhold til rehabilitering både hjemmeboende og pasienter på Landmo Rehab.avd.</li> </ol> <p><b>Opprettet 75 % driftstilskudd:</b> stillingene er besatt.</p> <p><b>Endringer i legevakt:</b> Det har ikke vært noen merkbar endring på de som kommer på legevakt.</p>
---	--

<p><b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Nye tiltak Omsorg og rehabilitering:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Økte ressurser tildelingskontoret/koordinerende enhet</li> <li>2. Rudsgata 4</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tiltaket er gjennomført.</li> <li>2. Tiltaket er gjennomført med endring i bemanning og bemanningsplaner.</li> </ol>
---	--

<p><b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Innsparingstiltak Teknisk drift og eiendom:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Reduksjon renhold</li> <li>2. Reduksjon halv stilling drift</li> </ol> <p>Nye tiltak Teknisk drift og eiendom:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Mer vedlikeholdsmidler i drift isteden for investering</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tiltaket er gjennomført.</li> <li>2. Tiltaket er gjennomført.</li> <li>3. Tiltaket er gjennomført.</li> </ol>
---	---

<p><b>K-sak 100/12 BUDSJETT 2013</b> Nye tiltak Plan og næring: Kommunedelplan Synnfjell Øst</p>	<p>Planprogram vedtatt juni 2013. Utredninger har foregått hele 2013. Utkast til nye reguleringsplanområder og fellestiltak presenteres for grunneierne i juni 2014.</p>
--	--

<p><b>F-sak 156/12 BUDSJETT 2013</b> Formannskapet forutsetter at det innføres frokost for elevene på alle skoler</p>	<p>DBS/DUS: Uke 14 var første uke med felles frokosttilbud til elever på DUS/DBS. Det gis tilbud på tirsdag, torsdag og fredag. Det ble servert knekkebrød tirsdag, grove frokostvafler torsdag og havregrøt fredag. Vi ser at det er et populært tilbud. Det var rundt 50 fra DBS og snaut 30 fra DUS som benyttet tilbudet pr dag i uke 14. Det som viser seg er at mange barn dropper frokosten hjemme til fordel for skolefrokosten. Hvis denne ordningen blir en fast ordning, vil det ha en kostnadsramme på lønn og innkjøp i størrelsesorden minimum kr 75 000 - 100 000 pr skoleår for DBS/DUS totalt for 3 dager frokost i uka.</p> <p>TBUS: Enkel frokost på veg inn til første skoletime – havresuppe. Har prøvd det på ungdomstrinnet en periode før jul, og elevene satte pris på det. Dette blir videreført, til å begynne med hver mandag. De aller yngste kan spise frokost på SFO.</p>
---	--

<p><b>F-sak 1/13 AKTIVITETSANLEGG HC OG KUNSTGRESSBANE FOR FOTBALL. BROVOLD – KOMMUNALT TILSKUDD</b> Ved neste rullering av Handlingsprogrammet fastsettes nye rutiner for kommunale tilskudd. Tildeling av tilskudd bør knyttes til godkjent kostnadsanslag, kun tillagt prisvekst. Fylkeskommunens tilskuddssatser/-tak knyttet til ulike anleggstyper, benyttes som norm.</p>	<p>I K-sak 69/13 ble det vedtatt nye retningslinjer for kommunalt tilskudd til bygging og rehabilitering av lagseide idrettsanlegg og nærmiljøanlegg.</p>
--	---

<p><b>F-sak 7/13 EVALUERING TURISTKONTOR DOKKA</b> Formannskapet ber rådmannen utrede følgende alternativer for videre drift fra 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Spisesteder i Storgata</li> <li>• Bibliotek/sentrumsservice</li> <li>• Info-stasjoner</li> <li>• Dokka stasjon, stasjonsbygningen.</li> </ul>	<p>I F- sak 92/13 ble det vedtatt at turistkontoret skal fortsette i stasjonsbygningen.</p>
---	---

<p><b>K-sak 25/13 RUS- OG KRIMINALPOLITISK HANDLINGSPLAN</b> Kommunestyret sender saken tilbake til administrasjonen og det nedsettes en ny arbeidsgruppe bestående av to fra administrasjonen, SLT-koordinator, leder av Politirådet, leder av HU Levekår og en representant fra opposisjonen. Arbeidsgruppen arbeider videre med planene bl.a med bakgrunn i signaler som er fremmet i HU Levekår og en strukturendring på hele planen. Planen sendes så tilbake til styringsgruppa før den sendes til HU Levekår for behandling.</p>	<p>Ønsket forløp er fulgt og planen blir vedtatt april 2014.</p>
---	--

<p><b>K-sak 43/13 REGIONALE SAMARBEIDSOMRÅDER</b> Ordførere og rådmenn gis i oppdrag å forberede en felles sak til behandling i september hvor følgende legges til grunn:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Felles finansieringsmodell utarbeides med sikte på avklaring i den enkelte kommune</li> </ul>	<p>Sak om det interkommunale arbeidet er under produksjon. Det er planlagt en ferdigstilling og behandling før sommerferien.</p>
--	--

<p><b>F-sak 68/13 TJENESTYTINGSAVTALE FELLESRÅD - KOMMUNE, REVIDERING</b> Nordre Land formannskap ber rådmannen i dialog med fellesrådet å utarbeide en oppdatert tjenesteytingsavtale mellom Nordre Land kommune og Nordre Land kirkelige fellesråd.</p>	<p>Første utkast til avtale er laget og det er gjennomført møte med Kirkevergen. Kirkevergen ønsket noen justeringer i forslaget fra kommunen. Forslag til avtale er gjennomgått med Fellesrådet. Nytt møte i løpet av våren.</p>
---	---

<p><b>K-sak 50/13 LEGEVAKT NORDRE LAND KOMMUNE FOR 2014 – 2015</b> Det arbeides for å få fylt den 6. legehjemmelen.</p>	<p>Legedekningen i Nordre Land består i dag av 5 fastleger og 2 turnusleger. Eksisterende avtale med fastlegene går ut sommeren 2015. Forhandlinger om ny avtale, herunder vurdering av muligheter for å fylle den 6. legehjemmelen, vil bli en del av disse forhandlingene.</p>
---	--

<p><b>F-sak 86/13 BUDSJETT 2014 - 2. GANGS DRØFTING</b> 1. I 2014 gjennomføres en gjennomgang av organisasjonen, herunder å vurdere omorganiseringen er optimal i forhold til oppgavene, og med sikte på å øke effektiviteten i gjennomføringen av de prioriterte oppgavene. 2. Betalt spisepause vurderes fjernet, og økt arbeidskapasitet/innsparte ressurser av dette vurderes.</p>	<p>1. Forstudie analyse av administrasjonen (funksjon 120) skal behandles i F-admin 10.6.14. 2. KS er kontaktet for vurdering av Hovedtariffavtalens bestemmelse i § 4.2.1 om arbeidstid for kontoradministrasjon. Avventer svar derfra før saken utredes videre.</p>
--	---

<p><b>K-sak 59/13 EIERSKAPSMELDINGEN 2012 FOR NORDRE LAND KOMMUNE</b></p> <p>Kommunestyret ber rådmannen følge opp eierskapet i følgende selskaper:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS hvor det avholdes eierskapsmøte i januar 2014</li> <li>• Synnfjell Øst AS hvor det avholdes eiermøte i løpet av 1. kvartal 2014</li> <li>• I/S Vinjarmoen</li> <li>• GLT Avfall IKS</li> <li>• Topro AS</li> </ul>	<p>Rådmannen har prioritert oppfølging av Dokkadeltaet og GLT Avfall IKS.</p> <p><b>Dokkadeltaet:</b> Det er avholdt eiermøte den 12.2. og bygging av hus på Odnes ble behandlet i kommunestyret den 18.2. (K-SAK 7/14). Vedtaket:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kommunestyret innvilger kr. 1.200.000,- i støtte/tilskudd til DNV for bygging av naturhus på Odnes.</li> <li>2. Det forutsettes tilsvarende bidrag fra Søndre Land kommune og prosjektgjennomføring i tråd med vedlagte planer.</li> <li>3. Tilskuddet finansieres fra generelt disposisjonsfond.</li> </ol> <p><b>Synnfjell Øst:</b> Rådmannen har tatt initiativ til at det skal avholdes eiermøte våren 2014.</p> <p><b>IS Vinjarmoen:</b> Det arbeides med revidering av vedtektene for selskapet. Men er avhengig av støymålinger fra Gjøvikregionen Helse og Miljøtilsyn IKS.</p> <p><b>GLT Avfall IKS:</b> Ny strategi for GLT Avfall er vedtatt i representantskapet. Dialogen mellom ny daglig leder i selskapet og rådmennene i regionen i oppfølgingen av strategiene er god.</p> <p><b>Topro AS:</b> Ingen særskilt oppfølging ennå.</p>
--	---

<p><b>K-sak 11/13 SAMHANDLINGSREFORMEN I GJØVIKREGIONEN. KOMMUNENS PLIKT TIL ØYEBLIKKELIG HJELP – DØGNOPPHOLD</b></p> <p>Rådmannen gis i oppdrag å framforhandle en tilleggsavtale med Sykehuset Innlandet om øyeblikkelig hjelp tilbudet i henhold til kravene beskrevet i tjenesteavtale</p>	<p>Avtale er undertegnet.</p>
--	-------------------------------

<p><b>K-sak 77/13 REVISJONSRAPPORT: OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK</b></p> <p>Med bakgrunn i revisjonsrapporten anbefalinger ber kommunestyret rådmannen om å:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vurdere et mer formalisert system for å kunne dokumentere at det enkelte vedtak faktisk er iverksatt og fulgt opp i henhold til kommunestyrets forutsetninger.</li> <li>• Etablere klare rutiner for å rapportere til politisk nivå dersom administrasjonen ikke har klart å gjennomføre vedtak som forutsatt.</li> <li>• Etablere klare rutiner for å rapportere til politisk nivå for vedtak der oppfølgingen først skal skje etter noe tid.</li> </ul>	<p>Rådmannen har fra 2012 til 2013 videreutviklet årsrapportens samlede skjematisk oversikt over alle vedtak i Kommunestyret som det påligger rådmannen et ansvar for å følge opp, og å rapportere tilbake på. Dette er nå en del av kommunens internkontroll. Med dette regner rådmannen med at kommunestyrets vedtak er fulgt opp, og det vil ikke bli rapportert på dette eksplisitte vedtaket i Årsrapport for 2014.</p>
---	--